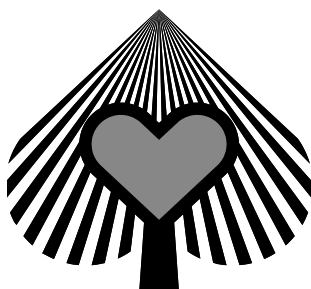

Metodika posuzování krajských plánů odpadového hospodářství ve vztahu k životnímu prostředí

ÚNOR 2004

ZPRACOVATEL METODIKY:

ÚSTAV APLIKOVANÉ EKOLOGIE
FLE ČZU V PRAZE
281 63 KOSTELEČ NAD ČERNÝMI LESY
<http://kostelec.czu.cz>

TÝM ZPRACOVATELE METODIKY:

RNDr. MIROSLAV MARTIŠ, CSc.

PROF. ING. JOSEF ŘÍHA, DrSc.

ING. JAN MIKOLÁŠ, CSc.

MUDr. MAGDALENA ZIMOVÁ, CSc.

ING. VLADIMÍR ZDRAŽIL

OBSAH METODIKY

Účel a cíle metodiky	4
Právní prostředí	4
Postup posuzování	6

PŘÍLOHY

Příloha A	Realizační programy	11
Příloha B	Rámcová osnova SEA KPOH	12
Příloha C	Cíle závazné části POH ČR.....	13
Příloha D	Cíle OECD a EU	20
Příloha E	Cíle politik životního prostředí a zdraví v ČR	21
Příloha F	Cíle vybraných odvětvových politik ČR	26
Příloha G	Cíle vybraných průřezových politik ČR.....	27
Příloha H	Klíčové vlivy způsobů nakládání s odpady na vybrané složky životního prostředí	28
Příloha I	Posuzované technologické programy nakládání s odpady	31
Příloha J	Hlediska použitá pro hodnocení jednotlivých programů nakládání s odpady	32
Příloha K	Referenční pěti-stupňová verbálně numerická stupnice.....	35
Příloha L	Hodnocení vlivu KPOH na zdraví a identifikace potenciálního vlivu na zdraví v závislosti na způsobu nakládání s odpady	37
Příloha M	Metodika posuzování krajských plánů odpadového hospodářství (SEA KPOH)	38
Příloha N	Principy metody klasifikace zranitelnosti krajiny	40
Příloha O	Cíle vybraných regionálních koncepcí (příklady)	44
Příloha P	Matice vyhodnocení cílů závazné části KPOH, příp. opatření směrné části a části managementu s využitím ekologických, sociálních a kulturních, technických a ekonomických hledisek	45
Příloha R	Kritéria pro výběr projektů ve sféře odpadového hospodářství navazujících na KPOH z hlediska vlivu těchto projektů (EIA) na životní prostředí	47

ÚČEL A CÍLE METODIKY

Účelem metodiky posuzování krajských plánů odpadového hospodářství ve vztahu k životnímu prostředí (SEA KPOH) je podpořit krajské správy a samosprávy v uplatňování strategického zřetele životního prostředí (SEA) při zpracování krajských plánů odpadového hospodářství (KPOH), zejména v souvislosti s realizací navažujících projektů financovaných s podporou prostředků Evropské unie. Metodika poskytuje prostor pro účelné sjednocení postupů uplatňování environmentálních hledisek (SEA) při zpracování krajských plánů odpadového hospodářství, jejich projednávání a schvalování se záměrem připravit podmínky a zjednodušit následné procesní postupy pro projednávání konkrétních projektů odpadového hospodářství z hlediska jejich vlivu (EIA) na životní prostředí.

Zpracování KPOH je upraveno platnou právní úpravou (§ 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění, § 27 vyhlášky MŽP č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady).

Předmětem posuzování procesem SEA podle této metodiky jsou KPOH, jejichž posuzování bylo zahájeno před účinností novely zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, tzn. ještě v období právní účinnosti zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (§ 14 a související ustanovení). Z hlediska v tomto období platné právní úpravy bylo na posuzování vlivů krajských plánů odpadového hospodářství na životní prostředí (SEA KPOH) nahlíženo jako na dobrovolnou iniciativou veřejné správy krajů. Posuzování krajských plánů odpadového hospodářství ve vztahu k životnímu prostředí doporučené touto metodikou odpovídá znění Směrnice evropského parlamentu 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Nová česká právní úprava (zákon č. 93/2004 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů) zakládá mj. i povinnost posuzování KPOH a jejich aktualizací z hlediska životního prostředí. V návaznosti na nabytí účinnosti uvedené novely (1. 5. 2004) a po ukončení probíhající etapy prací na KPOH a SEA KPOH (30. 6. 2004, resp. 31. 12. 2004) bude metodika posuzování krajských plánů odpadového hospodářství a jejich změn ve vztahu k životnímu prostředí (SEA KPOH) postupně aktualizována. Jednotlivé aktualizace metodiky budou odrážet rovněž další vývoj v právní úpravě v oblasti hospodaření s odpady, respektovat postupné změny souvisejících programových dokumentů (konceptů, politik, plánů) na centrální i krajské úrovni a využívat poznatky a zkušenosti nabyté při posuzování environmentální úrovně v současnosti projednávaných KPOH.

Předkládaná verze metodiky vychází ze skutečnosti, že úroveň přípravy, zpracování, projednávání a schvalování krajských POH je v jednotlivých krajích značně rozdílná. Zpracovatelé metodiky vycházejí z porovnání Plánů odpadového hospodářství Moravskoslezského, Jihomoravského, Královehradeckého, Pardubického a Libereckého kraje z ledna 2004. Lze předpokládat, že i další v současnosti zpracovávané KPOH se budou lišit způsobem a hloubkou svého zpracování. V souvislosti s mírou rozdílnosti jednotlivých současných KPOH představuje předkládaná verze metodiky požadavek minima k naplnění osnovy Posouzení KPOH ve vztahu k životnímu prostředí požadované platnou úpravou EU a novou právní úpravu ČR.

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ

1. Právní prostředí ČR

1.1 problematika SEA/EIA

- Zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)
- Vyhláška č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí
- Zákon č. 93/2004 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů

1.2 problematika odpadového hospodářství

- Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů ve znění zákona č. 188/2004 Sb.
- Zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech) ve znění zákona č. 274/2003 a zákona č. 94/2004 Sb.
- Vyhláška 237/2002 Sb. o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků Ministerstva životního prostředí
- Vyhláška 376/2001 Sb. o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
- Vyhláška 381/2001 Sb. kterou se stanoví katalog odpadů a další seznamy odpadů
- Vyhláška 382/2001 Sb. o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě
- Vyhláška 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady
- Vyhláška 384/2001 Sb. o nakládání s PCB
- Vyhláška 115/21002 Sb., Ministerstva průmyslu a obchodu o podrobnostech nakládání s obaly
- Vyhláška 116/2002 Sb., Ministerstva průmyslu a obchodu o způsobu označování vratných zálohovaných obalů
- Vyhláška 117/2002 Sb., Ministerstva životního prostředí o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence
- Nařízení vlády č. 197 ze dne 4. června 2003 o Plánu odpadového hospodářství ČR

2. Právní prostředí EU a EHK OSN

2.1 problematika SEA/EIA

- Směrnice Evropského parlamentu 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí
- Protokol o strategickém posuzování životního prostředí k Úmluvě EHK OSN o hodnocení vlivu na životní prostředí přesahujícího státní hranice, Kyjev (Ukrajina), květen 2003
- Směrnice Evropské rady 85/337/EEC ze dne 27. června 1985 o hodnocení vlivu různých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí
- Směrnice Rady 97/11/EC ze dne 24. února 1997 o posuzování vlivů jistých státních a soukromých projektů na životní prostředí (novelizující směrnici 85/337/EEC)
- Úmluva EHK OSN o hodnocení vlivu na životní prostředí přesahujícího státní hranice, uzavřená v Espoo (Finsko), 25. února 1991
- Úmluva EHK OSN o přístupu k informacím o životním prostředí, Aarhus (Dánsko), 23.–25. června 1998

2.2 problematika odpadového hospodářství

- Směrnice Rady 75/442/EEC ze dne 15. července 1975 o odpadech (ve znění novelizovaném Směrnicí 91/157/EEC)
- Směrnice Rady 91/689/EEC ze dne 18. března 1991 o nebezpečných odpadech (ve znění novelizovaném Směrnicí 94/31/EC)
- Směrnice Rady 75/439/EHS ze dne 16. června 1975 o zneškodňování odpadních olejů (ve znění novelizovaném Směrnicí 87/101/EHS)
- Směrnice Rady 78/176/EEC ze dne 20. února 1978 o odpadech z výroby oxidu titaničitého (doplněná Směrnicí 82/883/EC a Směrnicí 92/112/EEC)
- Směrnice Rady 86/278/EEC ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půd při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství (doplněná Směrnicí 91/692/EEC)
- Směrnice Rady 91/157/EEC ze dne 18. března 1987 o bateriích a akumulátorech obsahujících nebezpečné látky (doplněná Směrnicí 93/86/EEC a Směrnicí 98/101/EC)

- Směrnice Rady 94/62/EC ze dne 20. prosince 1994 o obalech a odpadech z obalů
- Směrnice Rady 96/59/EC ze dne 16. září 1996 o zneškodňování polychlorovaných bifenylů a terfenylů
- Směrnice Rady 99/31/EC ze dne 26. dubna 1999 o skládkování odpadů
- Směrnice Rady 2000/53/EC ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností
- Směrnice Rady 2000/76/EC ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů
- Směrnice Rady 2002/96/EC ze dne 27. ledna 2003 o nakládání s elektrickým a elektronickým odpadem
- Nařízení Rady č. 259/93/EEC ze dne 1. února 1993 o dohledu a kontrole nad přepravou odpadů uvnitř EU, z EU a do EU (doplněné Rozhodnutím Komise 94/721/EC)
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o veterinárních a hygienických pravidlech pro vedlejší výrobky živočišného původu, které nejsou určeny k lidské spotřebě
- Směrnice Rady 94/67/ES ze dne 16. prosince 1994 o spalování nebezpečných odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES ze dne 27. ledna 2003 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních
- Nařízení Rady (EHS) č. 259/93 ze dne 1. února 1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a o její kontrole

POSTUP POSUZOVÁNÍ

Postup mírou své flexibility umožňuje co nejúčinnější vnesení strategického environmentálního zřetele (SEA) do zpracovávaných a projednávaných verzí krajských plánů odpadového hospodářství (KPOH).

Proces SEA má zaručit věcnou korektnost posouzení, otevřenost vůči odborné i laické veřejnosti, přiměřenost délky trvání a dosažení vzájemně přijatelného konsensu zúčastněných stran.

Výsledkem procesu SEA KPOH je dokument „Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí“ (dále též jen „Posouzení“), který je projednáván v příslušných orgánech kraje současně s KPOH. Krajský plán odpadového hospodářství je přijat s vyjádřením, jak v něm byly uplatněny závěry a doporučení vyplývající z „Posouzení“, příp. s uvedením důvodů nezahrnutí vývodů „Posouzení“.

Navržená procedura není koncipována jako rigidní schéma, nýbrž doporučuje sled kroků, které by měly být v závislosti na dosaženém stupni zpracování krajského POH uváženy a s respektem k místním a regionálním zkušenostem účelně uplatněny.

č.	název kroku	obsah kroku
1	zadání SEA KPOH	Zadavatelem SEA KPOH je příslušný útvar Krajského úřadu, dle možnosti tentýž útvar, který zadává zpracování KPOH (např. odbor životního prostředí). Zadavatel vybere zpracovatele SEA KPOH v souladu s platnou právní úpravou.
2	uzavření smlouvy o zpracování SEA KPOH	Součástí smlouvy o zpracování SEA KPOH je závazek zadavatele vytvořit podmínky pro operativní součinnost zpracovatele SEA KPOH se zpracovatelem KPOH a se zástupci klíčových subjektů podílejících se na řízení a provozování odpadového hospodářství kraje anebo jím ovlivňovaných (např.: veřejná správa – krajský úřad, ČIŽP, hygienická služba; podnikatelské subjekty a jejich zájmové svazy – významné svozové firmy, provozovatelé zařízení, hospodářská komora apod.; nezávislí experti působící v kraji – vysoké školy, výzkumné instituce, konzultační firmy; nevládní organizace). Zadavatel při podpisu smlouvy předá zpracovateli SEA KPOH zejména podklady o dosavadním stavu prací na KPOH, o stavu životního prostředí kraje (stanoví způsob přístupu k datům o životním prostředí kraje) a o schválených a připravovaných programových dokumentech rozvoje kraje, které mohou souviset se zpracováním KPOH a SEA KPOH. Zadavatel současně stanoví časový plán předávání dílčích výstupů SEA KPOH ve vazbě na stav prací na KPOH.
3	sestavení SEA týmu	Zpracovatel SEA KPOH sestaví SEA tým. Složení profesní skladby SEA týmu je v kompetenci zpracovatele SEA KPOH. SEA tým zahrnuje zejména odborníky pro posuzování vlivů na životní prostředí (držitele autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb.), odborníky pro posuzování vlivů na veřejné zdraví (držitele osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb.), odborníky s patřičnou znalostí technologických postupů v odpadovém hospodářství (pověřené osoby k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů dle § 7 zákona č. 185/2001 Sb.) a odborníky s dobrou znalostí specifických problémů životního prostředí kraje, zejména ve vztahu k otázkám nakládání s odpady. Při sestavování týmu je kladen důraz na dosavadní zkušenost nominovaných odborníků v posuzování vlivů koncepcí a záměrů na životní prostředí, na znalost specifík kraje a na schopnost komunikace s klíčovými účastníky procesu posuzování.
4	ustavení orgánů k podpoře procesu SEA KPOH	Zadavatel v závislosti na místních podmínkách a zkušenostech může k podpoře provázání prací na KPOH a procesu SEA KPOH a k operativnímu řešení problémů ustavit podpůrné orgány (řídící výbory, pracovní skupiny, poradní grémia apod.), zahrnující představitele samosprávy (zastupitele), státní správy (vedoucí pracovníky státní správy) a další klíčové subjekty, které svým postavením a vlivem přispějí k účinnému postupu prací. SEA tým se na činnosti těchto orgánů aktivně podílí jako nezávislý expertní subjekt.
5	návrh rozsahu „Posouzení“	SEA tým navrhne rozsah „Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí“. Jádrem „Posouzení“ jsou cíle závazné části KPOH. SEA tým může v případech, kdy to bude účelné, zahrnout do návrhu rozsahu KPOH „Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí“ i vybraná opatření ze závazné části a doporučení ze směrné části a z části managementu KPOH.
6	vyhodnocení vnitřní koherence KPOH	SEA tým vyhodnotí míru souvztažnosti cílů závazné části KPOH s odpovídajícími částmi KPOH (vnitřní koherence KPOH), zejména s analytickou částí KPOH, směrnou částí KPOH a s návrhem managementu, pokud je součástí KPOH. Míra souvztažnosti cílů závazné části KPOH s ostatními uvedenými částmi KPOH (míra vnitřní koherence KPOH) ovlivní váhu hodnocení cílů závazné části KPOH z hlediska vlivů KPOH na životní prostředí.
7	vyhodnocení využití Realizačních programů v KPOH	SEA tým vyhodnotí míru využití dostupných Realizačních programů nakládání s odpady (Příloha A) v KPOH ve vztahu k procesu SEA KPOH.

8	návrh obsahu „Posouzení“	SEA tým navrhne obsah Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí s využitím Osnovy „Posouzení“ dle (Přílohy B). Obsah Posouzení zahrnuje jak cílový (bod 12), tak na vlivový (bod 17) přístup k hodnocení strategického environmentálního zřetele KPOH.
9	zveřejnění návrhu osnovy „Posouzení“	SEA tým zveřejní způsobem dle bodu 26 návrh osnovy „Posouzení“ s přihlédnutím k vyhodnocení rozsahu dle bodu 5 a obsahu dle bodu 8 „Posouzení“, k vyhodnocení vnitřní koherence KPOH dle bodu 6 a vyhodnocení využití Realizačních programů v KPOH dle bodu 7 .
10	vypořádání připomínek k návrhu osnovy „Posouzení“	SEA tým vypořádá připomínky veřejnosti vzešlé ze zveřejnění návrhu rozsahu a obsahu „Posouzení“ dle bodu 5 a 9 .
11	zveřejnění finální osnovy „Posouzení“	SEA tým zveřejní způsobem dle bodu 26 a finální osnovu „Posouzení“ včetně vypořádání připomínek veřejnosti.
12	uplatnění cílového přístupu pro „Posouzení“	Cílový přístup se v „Posouzení“ uplatní v následujících postupových krocích: 12.1 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s cíli závazné části POH ČR (Příloha C); 12.2 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s odpovídajícími cíli environmentálních politik na mezinárodní a komunitární úrovni (Příloha D); 12.3 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s odpovídajícími cíli environmentálních politik na národní úrovni (Příloha E); 12.4 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s odpovídajícími cíli vybraných odvětvových politik (Příloha F); 12.5 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s odpovídajícími cíli vybraných průřezových politik (Příloha G); 12.6 SEA tým porovná cíle KPOH, příp. další vybraná opatření a doporučení KPOH dle bodu 5 s odpovídajícími cíli vybraných regionálních politik (Příloha O); 12.7 SEA tým vyhodnotí míru a účelnost shody, resp. neshody mezi sledovanými cíli; 12.8 SEA tým zformuluje doporučení pro závěry SEA v rovině hodnocení cílů KPOH; 12.9 SEA tým navrhne patřičné úpravy KPOH.

13	uplatnění vlivového přístupu pro „Posouzení“	Vlivový přístup se v „Posouzení“ uplatní v následujících postupových krocích: 13.1 SEA tým stanoví základní problémy vlivů jednotlivých způsobů nakládání s odpady na charakteristiky životního prostředí s přihlédnutím ke specifikám kraje – východiskem je Příloha H; 13.2 SEA tým vymezí (s přihlédnutím ke specifikám kraje) základní technologické programy nakládání s odpady s využitím Přílohy I a ekologická, sociální a kulturní, technická, ekonomická hlediska pro hodnocení zvolených technologických programů s využitím Přílohy J; 13.3 SEA tým zhodnotí metodou multikriteriální analýzy dle Přílohy M s využitím expertní ankety Příloha K environmentální hlediska (Příloha J) zvolených technologických programů (Přílohy I) a tímto formuluje svůj principiální postoj k hodnocení vlivů způsobů nakládání s odpady na charakteristiky životního prostředí odpovídající specifikám kraje; 13.4 SEA tým přehledně vyjádří principy hodnocení vlivů zvolených technologických programů na veřejné zdraví dle (Přílohy L); 13.5 SEA tým vyhodnotí konkrétní cíle závazné části KPOH (případně rozšířené o vybraná opatření a doporučení ze směrné části a z části managementu KPOH) z hlediska vlivů na vymezené charakteristiky životního prostředí kraje (Příloha P) metodou multikriteriální analýzy dle Přílohy M a s využitím výsledků ankety (Příloha I); 13.6 SEA tým vyhodnotí konkrétní cíle závazné části KPOH (případně rozšířené o vybraná opatření a doporučení ze směrné části a z části managementu KPOH) z hlediska vlivů na vymezené charakteristiky životního prostředí kraje metodou klasifikace zranitelnosti krajiny pomocí dostupných vrstev GIS dle Přílohy N. 13.7 SEA tým verbálně zhodnotí vliv konkrétních cílů závazné části KPOH (příp. výše vybraných opatření a doporučení) na veřejné zdraví dle Přílohy L; 13.8 SEA tým navrhne na základě takto provedeného vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví patřičné úpravy KPOH.
14	vyhodnocení mezikrajových a mezinárodních souvislostí pro „Posouzení“	SEA tým vyhodnotí významné mezikrajové a mezinárodní souvislosti realizace KPOH z hlediska SEA KPOH a dle potřeby navrhne patřičné úpravy KPOH.
15	návrh kritérií pro EIA projektů navazujících na KPOH	SEA tým navrhne kritéria pro výběr projektů ve sféře odpadového hospodářství navazujících na KPOH z hlediska vlivu těchto projektů (EIA) na životní prostředí dle Přílohy R .
16	zpracování konceptu „Posouzení“	SEA zpracuje koncept „Posouzení“ v rozsahu a obsahu finální osnovy „Posouzení“ stanovené v bodě 9 a s využitím výsledků hodnocení dle bodu 12 (cílový přístup), dle bodu 13 (vlivový přístup) a dle bodu 14 (mekikrajové a mezinárodní souvislosti) spolu s návrhem odpovídajících úprav KPOH.
17	zveřejnění konceptu „Posouzení“	SEA tým zveřejní koncept „Posouzení“ způsobem dle bodu 26 .
18	zveřejnění aktuální verze KPOH	Zadavatel současně s bodem 17 zveřejní aktuální verzi KPOH způsobem dle bodu 26 .
19	veřejné projednání konceptu „Posouzení“	Zadavatel svolá veřejné projednání konceptu „Posouzení“ dle bodu 17 v souvislosti s aktuální verzí KPOH dle bodu 27 .
20	vypořádání připomínek ke konceptu „Posouzení“	SEA tým vypořádá připomínky a podněty veřejnosti vzešlé ze zveřejnění a veřejného projednání konceptu „Posouzení“ dle bodu 17 .

21	návrh úprav aktuální verze KPOH	SEA tým navrhne na základě vypořádání připomínek ze zveřejnění a veřejného projednání konceptu „Posouzení“ patřičné úpravy KPOH.
22	předání finální verze „Posouzení“ zadavateli	Zpracovatel SEA KPOH předá finální verzi „Posouzení“ (SEA KPOH) zadavateli, tzn. příslušnému útvaru Krajského úřadu.
23	předložení aktuální verze KPOH a Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí příslušným odborům MŽP k vyjádření	Krajský úřad předloží aktuální verzi KPOH a Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí příslušným odborům MŽP k vyjádření.
24	projednání KPOH a Posouzení vlivu KPOH na životní prostředí spolu s vyjádřením MŽP v Zastupitelstvu kraje	Zastupitelstvo kraje projedná Krajský plán odpadového hospodářství spolu s Posouzením vlivu KPOH na životní prostředí a s vyjádřením MŽP k oběma dokumentům a následně schválí Krajský plán odpadového hospodářství.
25	zveřejnění schváleného KPOH a „Posouzení“ KPOH na životní prostředí	Schválený KPOH je spolu s Posouzením vlivu KPOH na životní prostředí zveřejněn způsobem bodů 26 . Netechnické shrnutí obou dokumentů je spolu s odkazem na jejich plné znění na portálu veřejné správy zveřejněno v místních a regionálních médiích, případně dalšími v kraji obvyklými způsoby.
26	zveřejňování dílčích výsledků procesu SEA KPOH	Dílčí výsledky procesu SEA KPOH (zejména dle bodů 8, 11, 17, 25) jsou vždy spolu s aktuální verzí KPOH zveřejňovány prostřednictvím portálu veřejné správy. Každé takové zveřejnění je oznamováno na úřední desce Krajského řadu a v místních a regionálních médiích, případně dalšími v kraji obvyklými způsoby. Součástí zveřejnění dílčích výsledků procesu SEA KPOH mohou být i pozvánky veřejné semináře vedené formou „kulatého stolu“. Veřejnost je takto rovněž informována o způsobech, jak se může vyjadřovat k KPOH a k procesu SEA KPOH a jak jsou její připomínky vypořádávány.
27	veřejné projednání	Na závěr procesu SEA KPOH zadavatel v součinnosti se zpracovatelem SEA KPOH uspořádá veřejné projednání, k němuž je zveřejněn koncept „Posouzení“ dle bodu 17 spolu s aktuální verzí KPOH.

1.	Realizační program ČR pro nebezpečné odpady
2.	Realizační program ČR pro odpady ze zdravotnictví
3.	Realizační program ČR pro kaly z ČOV
4.	Realizační program ČR pro autovraky
5.	Realizační program ČR pro obaly a odpady z obalů
6.	Realizační program ČR pro biologicky rozložitelné odpady
7.	Realizační program ČR pro elektrická a elektronická zařízení
8.	Realizační program ČR pro PVC a odpady s obsahem PVC
9.	Plán ČR pro odstraňování PCB
10.	Návrh nástrojů na podporu zvýšení materiálového využití odpadů v ČR

B

RÁMCOVÁ OSNOVA SEA KPOH

1.	Obsah a cíle KPOH, varianty KPOH, výčet důvodů pro výběr variant, účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů KPOH
2.	Vztah k závazným cílům POH ČR a ke směrné části POH ČR
3.	Popis stavu životního prostředí v oblastech kraje, které by mohly být provedením KPOH významně zasaženy, zejména s důrazem na oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů)
4.	Pravděpodobný vývoj stavu životního prostředí v kraji a ve vybraných oblastech kraje bez provedení KPOH
5.	Cíle ochrany životního prostředí stanovené programovými dokumenty na mezinárodní, komunitární, celostátní nebo regionální úrovni, které mají vztah ke KPOH a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během zpracování KPOH, případně při porovnání variant KPOH
6.	Popis hlavních postupů nakládání s odpady v KPOH
7.	Popis klíčových charakteristik životního prostředí kraje ve vztahu k KPOH
8.	Hodnocení závažných vlivů (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) KPOH, případně jeho variant na životní prostředí
9.	Vlivy KPOH na veřejné zdraví
10.	Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení KPOH
11.	Stanovení ukazatelů pro monitorování vlivu KPOH na životní prostředí
12.	Stanovení nástrojů pro výběr projektů ve sféře odpadového hospodářství navazujících na KPOH
13.	Popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů
14.	Netechnické shrnutí výše uvedených údajů
15.	Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke KPOH z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví
16.	Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke KPOH

C

POH ČR – ZÁVAZNÁ ČÁST	KPOH	
	závazná část	směrná část
3.1. Opatření k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností		
V zájmu splnění strategických cílů, kterými jsou snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady:		
a) iniciovat a podporovat všemi dostupnými prostředky změny výrobních postupů směrem k nízkoodpadovým až bezodpadovým technologiím a v případě vzniku odpadů k jejich vyššímu využívání;		
b) zpracovat analýzy možnosti náhrady materiálů a výrobků, které po ukončení životnosti při následném využívání nebo odstraňování, by mohly mít nepříznivý vliv na zdraví lidí a životní prostředí;		
c) nahrazovat, za předpokladu, že je to technicky a ekonomicky možné, nebezpečné materiály a složky používané jako suroviny méně nebezpečnými;		
d) minimalizovat objem a hmotnost výrobků při zachování jejich funkčních vlastností;		
e) vytvářet podmínky k podpoře vratných opakovaně použitelných obalů;		
f) podporovat všemi dostupnými prostředky zavedení systémů environmentálního řízení, především systém Mezinárodní organizace pro normalizaci, Národní program zavedení systémů řízení podniků a auditů z hlediska ochrany životního prostředí;		
g) využívat v rámci jednotlivých odvětví Národní program čistší produkce a programy Státního fondu životního prostředí České republiky pro šíření a podporu preventivních postupů k omezení vzniku odpadů a jejich nebezpečných vlastností;		
h) usilovat na všech úrovních veřejné správy o efektivní změny v řízení odpadového hospodářství vedoucí ke zvýšení kvality řízení a odpovědnosti při rozhodování;		
i) usilovat o změnu chování podnikatelské i občanské sféry směrem k upřednostňování výrobků příznivých z hlediska jejich vlivu na zdraví lidí a životní prostředí;		
j) naplňovat program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro oblast odpadového hospodářství včetně zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o stavu odpadového hospodářství;		
k) podporovat všechny formy dobrovolných aktivit výrobní a nevýrobní sféry;		
l) zpracovat realizační programy České republiky pro specifické skupiny odpadů na základě analýz zpracovaných podle tohoto plánu.		

3.2. Zásady pro nakládání s nebezpečnými odpady		
V zájmu splnění cíle snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování:		
a) zajistit zpracování Realizačního programu České republiky pro nakládání s nebezpečnými odpady řešící komplexně systém nakládání s nebezpečnými odpady;		
b) zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu České republiky pro odpady ze zdravotnictví zohledňující možnosti zavádění nových ekologických technologií pro odstranění nebezpečných vlastností odpadů ze zdravotnictví;		
c) zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu České republiky snižování zdravotních rizik v souvislosti s nakládáním s nebezpečnými odpady;		
d) zpracovat návrh na kritéria pro předcházení vzniku a omezování produkce nebezpečných odpadů pro strategické posuzování vlivu na životní prostředí;		
e) zajistit důsledné uplatňování kontroly výrobků a zařízení v souvislosti s omezováním jejich nebezpečných vlastností po celou dobu jejich životního cyklu;		
f) motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálního odpadu;		
g) zajistit průběžné roční vyhodnocování systému nakládání s nebezpečnými odpady.		
3.3. Zásady pro nakládání s vybranými odpady a zařízeními podle části čtvrté zákona o odpadech		
3.3.1. Odpady s obsahem PCB¹⁾ a zařízení je obsahující		
V zájmu splnění cíle odstranění odpadů PCB a zařízení s obsahem PCB nebo jejich dekontaminace do roku 2010:		
a) zajistit dokončení a vyhodnocení inventarizace zařízení s obsahem PCB větším než 5 dm ³ a stanovit podmínky pro dekontaminaci zařízení s obsahem PCB o koncentraci vyšší než 50 mg/kg PCB;		
b) připravit plány dekontaminací nebo odstranění inventarizovaných zařízení a PCB v nich obsažených;		
c) vypracovat metodiku pro sběr a následné odstraňování zařízení s obsahem PCB, které nepodléhají inventarizaci;		
d) zpracovat návrh na provedení pasportizace míst na území České republiky kontaminovaných PCB.		
3.3.2. Odpadní oleje		
a) Zajistit využití 38 % hmotnostních z ročního množství olejů uvedeného na trh do roku 2006 a 50% hmotnostních z ročního množství olejů uvedeného na trh do roku 2012 a zvyšovat množství zpětně odebraných odpadních olejů;		
b) zabránovat mísení odpadních olejů v místech jejich vzniku, soustředování a skladování, s ohledem na jejich následné využití;		
c) ukončit spalování odpadních olejů ve středních a malých stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší k 1. červnu 2004;		

¹⁾ § 26 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

d) odpadní oleje nevhodné k materiálovému využití přednostně upravovat na paliva.		
3.3.3. Baterie a akumulátory		
a) Dosáhnout u použitých průmyslových Ni-Cd akumulátorů úplného využití kovové substance do 31. prosince 2005;		
b) dosáhnout do roku 2006 sběru použitých přenosných baterií v množství 100 g za rok na obyvatele, z toho materiálově využívat minimálně 50 % hmotnostních;		
c) zajistit do roku 2005 sběr a materiálové využití 85 % hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh;		
d) zajistit do roku 2012 sběr a materiálové využití 95 % hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh;		
e) uplatňovat při sběru, shromažďování a třídění použitých baterií a akumulátorů, postupy umožňující zvyšování účinnosti zpětného odběru a jejich využití.		
3.3.4. Kaly z čistíren odpadních vod		
a) Zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu České republiky pro kaly z čistíren odpadních vod ²⁾ (dále jen „kaly“) řešící podpory úpravy kalů včetně jejich hygienizace, použití upravených kalů na zemědělské půdě a jiné způsoby využití kalů;		
b) podporovat energetické využití bioplynu z čistíren odpadních vod s odpovídající produkcí kalů.		
3.3.5. Odpady z výroby oxidu titaničitého		
a) Snižovat měrný výskyt emisí z výroby oxidu titaničitého a jejich únik do jednotlivých složek životního prostředí;		
b) zvýšit objem průmyslového využívání odpadů z výroby oxidu titaničitého.		
3.3.6. Odpady z azbestu		
a) Zabránit rozptýlu azbestu a azbestových vláken do složek životního prostředí;		
b) stanovit technické požadavky pro nakládání s odpady s obsahem azbestu při jejich ukládání na skládky.		
3.3.7. Autovraky		
Zpracovat Realizační program České republiky pro nakládání s autovraky, vzniklých z vozidel kategorie M1 a N1 a tříkolových motorových vozidel s výjimkou motorových tříkolek, k dosažení cílů:		
a) pro vozidla vyrobená po 1. lednu 1980 nejpozději od 1. ledna 2006 opětovně použít a využít nejméně v míře 85 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a opětovně použít a materiálově využít v míře nejméně 80 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok;		
b) pro vozidla vyrobená před 1. lednem 1980 je míra opětovného použití a využití stanovena na 75 % a míra opětovného použití a materiálového využití na 70 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok;		

²⁾ § 32 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

c) nejpozději od 1. ledna 2015 opětovně použít a využít nejméně v míře 95 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a opětovně použít a materiálově využít v míře nejméně 85 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok.		
3.4. Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady		
V zájmu dosažení cíle vytvořit integrované systémy nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě zařízení pro nakládání s odpady v rámci vybavenosti území:		
a) vytvořit podmínky pro dobudování celostátní sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady;		
b) navrhovat nová zařízení v souladu s nejlepšími dostupnými technikami jako nedílnou součást integrovaného systému nakládání s odpady na daném území;		
c) využívat stávající zařízení, která vyhovují požadované technické úrovni podle bodu b);		
d) podpořit výstavbu zařízení, u kterého bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jeho provozování na celostátní úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení po předběžném projednání s kraji;		
e) upřednostňovat při výběru projektů odpadového hospodářství, projekty infrastruktury pro odvozový systém sběru tříděného komunálního odpadu před ostatními projekty nakládání s odpady;		
f) požadovat ekonomickou rentabilitu navrhovaného zařízení vzhledem ke kapacitě a provozu zařízení za daných podmínek financování investice a provozu;		
g) zpracovat postupně požadavky na vytváření sítě zařízení do souboru výstupů územního plánování jako důležitý podklad pro rozhodování o dalším rozvoji zejména průmyslových zón;		
h) neohrožovat provozem zařízení a dopravou odpadů lidské zdraví a jednotlivé složky životního prostředí;		
i) nepodporovat výstavbu nových spaloven komunálního odpadu ze státních prostředků;		
j) nepodporovat výstavbu nových skládek odpadů ze státních prostředků;		
k) stanovit podmínky pro materiálové využívání odpadů v jiných vhodných zařízeních, která nejsou vedena jako zařízení na využívání odpadů ve smyslu zákona;		
l) zajistit tříděný sběr využitelných složek komunálního odpadu prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst, za předpokladu využití existujících systémů sběru a shromažďování odpadů, a pokud je to možné, i systémů sběru vybraných výrobků, které jsou zajišťovány povinnými osobami tj. výrobci, dovozci, distributory;		
m) zajistit potřebné kapacity pro úpravu odpadů vhodných pro zpracování na palivo není-li vhodnější jejich materiálové využití;		
n) zajistit využití vhodných a dostupných technologií k využívání paliv vyrobených z odpadů;		
o) připravit návrh podpory pilotních projektů na ověření dosud v České republice neprovozovaných technologií a zařízení k nakládání s odpady.		

3.5. Zásady pro rozhodování ve věcech dovozu a vývozu odpadů		
V zájmu dosažení cíle neohrožovat v důsledku přeshraničního pohybu odpadů zdraví lidí a životní prostředí a zajistit při rozhodování ve věcech dovozu a vývozu odpadů soulad s mezinárodními závazky České republiky³⁾:		
a) usilovat o postupné odstranění překážek volného pohybu odpadů, které nevykazují nebezpečné vlastnosti a jsou určeny k využití jako druhotná surovina;		
b) usilovat o minimalizaci přeshraničního pohybu odpadů, které jsou určeny k odstranění;		
c) posuzovat všechny fáze nakládání s odpadem až do jeho předání do zařízení k využití nebo odstranění;		
d) povolovat dovoz odpadů za účelem využití pouze do zařízení, která jsou provozována v souladu s platnými právními předpisy a která mají dostatečnou kapacitu;		
e) povolovat vývoz odpadů za účelem jejich odstranění pouze v případě, že v České republice není dostatečná kapacita k odstranění určeného druhu odpadu, způsobem účinným a příznivým z hlediska vlivu na životní prostředí;		
f) spolupracovat zejména se sousedními státy na základě dvoustranných dohod v oblasti kontroly a metodiky dovozu a vývozu odpadů.		
3.6. Podíl recyklovaných odpadů		
V zájmu dosažení cíle zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000:		
a) stanovit nástroje pro podporu zvýšení materiálového využití odpadů s upřednostněním jejich opětovného použití pokud je to ekologicky a ekonomicky vhodné;		
b) zpracovat strategii na podporu trhu s recyklovanými výrobky;		
c) podporovat oddělený sběr a materiálové využití u všech skupin odpadů, kde je to s ohledem na ekologické, technické, ekonomické a sociální podmínky možné;		
d) podporovat rozvoj trhu s recyklovanými výrobky, upřednostnit výrobky z recyklovaných materiálů a ekologicky šetrné výrobky při zadávání zakázek na úrovni orgánů veřejné správy;		
e) požadovat při poskytování podpor uvolňovaných ze státních nebo komunálních rozpočtů v případech, kde je to vhodné, použití recyklovaných výrobků nebo výrobků vyrobených bezodpadovou nebo nízkoodpadovou technologií;		
f) zajistit zdravotní nezávadnost recyklovaných výrobků;		
g) zpracovat Realizační program České republiky pro obaly a odpady z obalů komplexně řešící nakládání s obaly a odpady z obalů zejména s prioritou prevence, opakovaného použití a recyklace;		
h) analyzovat způsoby nakládání se stavebními a demoličními odpady za účelem vytvoření podmínek pro splnění těchto cílů: využívat 50 % hmotnosti vznikajících stavebních a demoličních odpadů do 31. prosince 2005 a 75 % hmotnosti vznikajících stavebních a demoličních odpadů do 31. prosince 2012;		
i) zvýšit úroveň sběru tříděných vyřazených elektrických a elektronických zařízení na 4 kg na osobu za rok z domácností do 31. prosince 2006;		

³⁾ Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, vyhlášená pod č. 100/1994 Sb.

j) dosáhnout u velkých domácích spotřebičů a automatických výdejních stojanů využití minimálně 80 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 75 % průměrné hmotnosti spotřebiče do 31. prosince 2006;		
k) dosáhnout u zařízení informační technologie a komunikačních a spotřebitel- ských zařízení využití minimálně 75 % průměrné hmotnosti použitého spo- třebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 65 % průměrné hmotnosti spotřebiče do 31. prosince 2006;		
l) dosáhnout u malých domácích spotřebičů, osvětlovacích zařízení, elektric- kých a elektronických nástrojů, hraček a přístrojů pro monitorování a regulaci využití minimálně 70 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 50 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče do 31. prosince 2006;		
m) dosáhnout opětovného použití nebo recyklace materiálů, látek a součástí z výbojek v rozsahu minimálně 80 % hmotnosti použitého spotřebiče do 31. prosince 2006;		
n) zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu České republi- ky pro vyřazená elektrická a elektronická zařízení za účelem vytvoření pod- mínek pro splnění cílů uvedených v písm. i) až m).		
3.7. Podíl odpadů ukládaných na skládky		
V zájmu dosažení cíle snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na sklád- ky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování:		
a) zvýšit provozní a technologickou úroveň provozovaných skládek;		
b) ukládat odpady na skládky jen v případě, že s odpady nelze v daném místě a čase nakládat jiným způsobem;		
c) uzavřít a rekultivovat skládky, které nejsou dlouhodobě schopny plnit zákon- né požadavky na provoz a technický stav; skládky odpadů, které nesplňují podmínky stanovené zákonem o odpadech a prováděcím právním předpisem, provozovat nejdéle do 16. července 2009 na základě rozhodnutí krajského úřadu v souladu se schváleným plánem úprav skládky;		
d) zajistit pravidelnou kontrolu plnění povinnosti postupného omezování celko- vého množství odpadů ukládaných na skládky a dodržování zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky;		
e) vyhodnocovat pravidelně plnění cílů postupného omezování odpadů uklá- daných na skládky a zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky, v případě potřeby doplnit vyhodnocení o nápravná opatření;		
f) provést prověrku provozu a technického stavu všech provozovaných skládek odpadů v termínu do 31. prosince 2004;		
g) pravidelně kontrolovat opatření stanovená v plánu úprav skládky u provoz- vatelů skládek s cílem sladit provoz a technický stav skládek s podmínkami stanovenými zákonem o odpadech a zvláštními právními předpisy do 31. prosince 2009;		
h) podporovat přeměnu stávajících skládkových areálů na centra komplexního nakládání s odpady.		

3.8. Maximální množství organické složky ve hmotě ukládané do skládek		
V zájmu dosažení cíle snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen „BRKO“) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995:		
a) vytvářet podmínky k oddělenému shromažďování jednotlivých druhů biologicky rozložitelných odpadů vznikajících v domácnostech, živnostech, průmyslu a úřadech, mimo směsný odpad;		
b) omezovat znečišťování biologicky rozložitelných odpadů jinými odpady zejména mající nebezpečné vlastnosti;		
c) zvyšovat v maximální možné míře materiálové využití druhů odpadů tvořících BRKO vytríděných z komunálního odpadu, zejména papíru a lepenky;		
d) zpracovat Realizační program České republiky pro biologicky rozložitelné odpady komplexně řešící nakládání s těmito odpady, zejména se zaměřením na snižování množství BRKO ukládaného na skládky;		
e) navrhovat a vytvářet ekonomicky a technicky zdůvodněná společná řešení, v rámci dvou i více krajů, za účelem docílení požadovaného snížení množství BRKO ukládaného na skládky;		
f) podpořit vytvoření sítě regionálních zařízení pro nakládání s komunálními odpady tak, aby bylo dosaženo postupného omezení BRKO ukládaných na skládky; při vytváření regionální sítě se zaměřovat zejména na výstavbu kompostáren, zařízení pro anaerobní rozklad a mechanicko-biologickou úpravu těchto odpadů;		
g) zpracovat na základě dat a informací zejména z krajských koncepcí nakládání s odpady analýzu kapacit, provozních podmínek a technologického vybavení současných zařízení pro materiálové využití BRKO a případně stanovit opatření pro jejich uvedení do souladu s právním řádem České republiky;		
h) upřednostňovat kompostování a anaerobní rozklad biologicky rozložitelných odpadů kromě odpadů podle písm. c) s využitím výsledného produktu zejména v zemědělství, při rekultivacích, úpravách zeleně; odpady, které nelze takto využít, upravovat na palivo a nebo energeticky využívat;		
i) dodržovat důsledně požadavek zákazu ukládat na skládky odděleně vytríděné biologicky rozložitelné odpady s výjimkou řešení krizových situací způsobených živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi;		
j) vyhodnocovat na základě ohlašování odpadů každý rok množství a úroveň snižování podílu BRKO ukládaného na skládky a zveřejňovat výsledky vyhodnocení za uplynulý kalendářní rok vždy ke dni 30. září následujícího roku ve Věstníku Ministerstva životního prostředí.		

D

Strategie OECD pro oblast životního prostředí pro první desetiletí 21. století	Soulad s relevantními cíli K POH	
	Z	S
• Přijmout opatření ke zrušení vazeb mezi tvorbou komunálních a průmyslových odpadů a hospodářským růstem. • Uplatnit nákladově efektivní politiky, jež zvýší efektivitu zdrojů a změní stávající vzory výroby a spotřeby. • Snížit poptávku po přírodních zdrojích a minimalizovat vzniku odpadů.		
6. Akční program Společenství pro životní prostředí na léta 2001 – 2010	Soulad s relevantními cíli K POH	
	Z	S
Obecný cíl: Trvale udržitelné využívání přírodních zdrojů a hospodaření s odpady		
Efektivní využívání a správa zdrojů		
• Výzkum a rozvoj technologie výrobků a výrobních postupů, které jsou ke zdrojům šetrnější. • Programy nejlepších praktických postupů určené podnikům. • Zdanění využívání přírodních zdrojů, zavedení poplatku na primární suroviny a používání jiných ekonomických nástrojů, jako jsou obchodovatelná povolení, s cílem podněcovat podniky k tomu, aby se zaměřily na technologie, výrobky a služby, jež zefektivňují využívání zdrojů. • Vyloučení dotací podporujících nadměrné využívání zdrojů. • Začlenění principu účinného využívání zdrojů do integrované výrobní politiky, systému přidělování značek ekologicky šetrných výrobků, politiky v oblasti veřejné spotřeby šetrné k životnímu prostředí a do způsobu podávání zpráv o životním prostředí.		
Zamezování vzniku odpadů a hospodaření s odpady		
• zjistit nejproblematictější nebezpečné látky v různých tocích odpadů a podporovat jejich nahrazení látkami méně nebezpečnými nebo alternativními produkty, pokud je to možné; v opačném případě je třeba dbát na zajištění uzavřených okruhů, kde je povinností výrobce zajistit sběr, zpracování a recyklaci odpadů tak, aby maximálně snížil jejich rizika a dopady na životní prostředí • sjednotit cíle a priority ve věci zamezování vzniku odpadů v integrované výrobní politice Společenství, aby bylo možno stanovit a realizovat řešení umožňující snížení obsahu nebezpečných látek ve výrobcích, prodloužit jejich životnost, usnadnit jejich recyklaci a jejich opětovné využití atd.; • podporovat používání ekonomických nástrojů, jako jsou spotřební daně na výrobky a na postupy méně šetrné k životnímu prostředí; • v případě potřeby přenést zodpovědnost za výrobky na jejich výrobce ve fázi, kdy se z těchto jejich výrobků stanou odpady;		

E

Environmentální politiky	KPOH	
	Z	S
Cíle státní politiky životního prostředí České republiky (2001) ve vztahu ke KPOH		
• podporovat využití kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství zejména omezováním vstupu nebezpečných látek z průmyslu do veřejných kanalizací;		
• snižovat objem nebezpečných odpadů a zajistit jejich bezpečné odstraňování;		
• zvýšit třídění a znovuvyužití odpadů průmyslových i komunálních;		
• zpracovat koncepci provádění environmentálních auditů a analýzy starých ekologických zátěží;		
• dále snižovat spotřebu nerostných surovin v důsledku strukturálních změn hospodářství a technického rozvoje;		
• podporovat programy zaměřené na rozvoj ekologického strojírenství a na podporu ekologických investic pro ochranu čistoty ovzduší, pro úpravu a čištění odpadních vod, pro zpracování a odstraňování odpadů a pro zavádění "čistších" technologií;		
• vypracovat koncepce, respektive národní a regionální plány nakládání s odpady k důslednému uplatnění v souladu s požadavky přístupných směrnic EU, včetně vytvoření spolehlivé informační základny s rozpracováním na a) skládkování odpadů, b) spalování odpadů, c) nakládání s komunálním odpadem, d) nakládání s obaly (po jednotlivých komoditách), e) nakládání s použitými oleji, f) nakládání s PCB, g) nakládání s použitými bateriemi a akumulátory, h) nakládání s pneumatikami, i) nakládání se zářivkami;		
• rozpracovat plány nakládání s nebezpečnými odpady na podnikové, regionální úrovni – postupně do r. 2005;		
• předcházet vzniku odpadů, zejména uplatňováním čistší produkce, omezováním nebezpečnosti odpadů, zaváděním norem ES pro obsahy nebezpečných látek (například těžkých kovů) ve výrobcích, podporovat recyklaci, systémy environmentálního auditu a analýzy životního cyklu výrobků; součástí prevence je zvýšení informovanosti spotřebitele o vlastnostech výrobků a o způsobu jeho využití. Již při návrhu výrobku musí být zvažována možnost recyklace;		
• využívat více dohod s podnikatelským sektorem o uplatňování environmentálních aspektů, které mohou značně pomoci při prosazování cílů v nakládání s odpady;		

rozpracovat a prosazovat uplatňování ekonomických nástrojů (poplatky, daně, podpory a další) vedoucí k předcházení vzniku odpadů a stimulující jejich navrácení do výrobního procesu (princip "reduce-reuse-recycle");		
- uvést do praxe – vytvořit podmínky pro vybudování efektivních systémů založených na povinnosti zpětného odběru a využití upotřebených - minerálních olejů, - galvanických článků a baterií, - elektrických akumulátorů, - výbojek a zářivek, - pneumatik, - obalů;		
zajistit, aby při respektování priority prevence vzniku obalů a opětovného využití obalů dosáhly systémy založené na povinnosti zpětného odběru obalů těchto cílů		
- Do 31. prosince 2005 - zhodnocení minimálně 50 % a maximálně 65 % hmotnosti obalového odpadu, - recyklace minimálně 25 % a maximálně 45 % hmotnosti veškerých obalových materiálů, obsažených v obalovém odpadu, přičemž z každého obalového materiálu bude recyklováno minimálně 15 % hmotnosti, - zabezpečit dosahování limitu obsahu těžkých kovů a značení u baterií a akumulátorů uváděných na trh;		
Státní politika životního prostředí České republiky (Aktualizovaná)		
2.4 Snižování energetické a materiálové náročnosti výroby a zvýšení materiálového a energetického využití odpadů		
2.4.1 Snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky		
Využít doporučení Realizačního programu ČR na podporu využívání recyklovaných materiálů.		
2.4.2 Snížení maximálního množství BRKO ukládaných na skládky		
- Vyčlenit finanční dotace ze SFŽP na budování kapacit na zpracování BRKO. - Využít doporučení Realizačního programu ČR pro biologicky rozložitelné odpady.		
2.4.3 Snížení materiálové a energetické náročnosti výroby		
- Urychlovat zavádění BAT technologií - Vyjednávat další příznivá opatření ze strany provozovatele. - Vytvořit systém finanční podpory podniků, které nespádají pod integrované povolování v zavádění BAT.		
2.4.4 Zlepšení nakládání s výrobky, obaly a odpady z nich		
- Využít doporučení z následujících programů (programy zpracované v období 2003 – 2004): - Realizační program ČR pro obaly a odpady z obalů - Realizační program ČR pro elektrická a elektronická zařízení - Realizační program ČR pro PVC a odpady s obsahem PVC - Realizační program ČR pro autovraky		

- Realizační program ČR pro kaly z ČOV		
- Návrh nástrojů na podporu zvýšení materiálového využití odpadů.		
• Zpracovat následující programy v období 2004 – 2006 a následně využít jejich doporučení:		
- Realizační program ČR pro pneumatiky		
- Realizační program ČR pro stavební a demoliční odpady		
- Realizační program ČR pro odpady z energetiky		
- Realizační program ČR pro odpady z těžby		
- Realizační program ČR pro biodegradabilní odpady se zaměřením na odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, myslivosti, zpracování dřeva ad.		
- Realizační program ČR pro komunální odpady		
- Realizační program ČR pro kontaminované zeminy		
- Realizační program ČR pro odpady z živelných pohrom		
- Realizační program ČR ke značení a třídění plastů.		
2.5 Odpovědné nakládání s nebezpečnými odpady		
2.5.1 Prevence vzniku a snížení měrné produkce nebezpečných odpadů		
• Využít doporučení Realizačního programu ČR pro nebezpečné odpady včetně postupů a opatření vedoucích ke snížení environmentálních a zdravotních rizik při nakládání s nebezpečnými odpady.		
• Zpracovat následující programy v období 2004 – 2006 a následně využít jejich doporučení:		
- Realizační program ČR pro oleje		
- Realizační program ČR pro baterie a akumulátory		
- Realizační program ČR pro průmyslové odpady.		
2.5.2 Zlepšení nakládání s odpady ze zdravotnictví		
• Využít doporučení Realizačního programu ČR pro odpady ze zdravotnictví (program zpracován v období 2003 – 2004).		
2.5.3 Odstranění odpadů PCB a zařízení s obsahem PCB do roku 2010		
• Inventarizovat zařízení s PCB.		
• Využít doporučení Realizačního programu ČR Plán pro dekontaminaci a odstranění zařízení s obsahem PCB.		
2.5.4 Budování celostátní sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady		
• Vytvořit systém finanční podpory na výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, mimo skládek a spaloven komunálního odpadu (jedná se o investice soukromého sektoru, které musí být podpořeny dotacemi ze SFŽP).		
Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR (EVVO) 2000	KPOH	
• zvýšení environmentálního vědomí veřejnosti nepřímo prostřednictvím reorientace spotřebitelských návyků a dalších změn v životním stylu,		
• vytvoření podmínek pro ekonomicky efektivní rozvoj podnikové sféry šetřící přírodními zdroji i energiemi		
• nepřímému ovlivnění zainteresovanosti podniků na nových technologiích příznivých životnímu prostředí		

• snížení nezbytně nutných nákladů na odstranění újmy na životním prostředí způsobené nedbalostí veřejnosti		
• Podporovat a motivovat environmentálně vzdělávací a osvětové aktivity a trendy v podnikové sféře.		
• Zajistit přístupnost informací a poradenství o životním prostředí pro širokou veřejnost a možnost účasti na rozhodování v záležitostech životního prostředí.		
Akční plán životního prostředí a zdraví (NEHAP) 1998	KPOH	
• v oblasti odpadů vede často nízká sazba poplatků za ukládání k přednostnímu skládkování na úkor vůči životnímu prostředí příznivějších způsobů nakládání s odpady (recyklace, kompostování, spalování)		
• nástroje motivující k recyklaci odpadů, tj. recyklační příplatky a zálohově - refundační systémy, jsou v současné době podceněny		
• důsledně chránit půdy před ukládáním odpadů (vypracování vyhlášky k zákonu o odpadech)		
• snižovat celkovou produkci odpadů, snižovat podíl skládkovaných odpadů a zvyšovat podíl jejich recyklace		
• vytvořit systém pro nakládání s nemocničním odpadem, tj. selektivní sběr, spalování a další zacházení s nebezpečným odpadem ze zdravotnických zařízení (MZ, MŽP)		
• podporovat zavádění úsporných technologií ke snižování nároků na těžbu nerostných surovin, k minimalizaci odpadů vznikajících při těžbě a k vyššímu využívání druhotných surovin		
3.5 Odpady a staré zátěže		
3.5.1 Cíle		
• Snižovat celkovou produkci odpadů, snižovat podíl skládkovaných odpadů a zvyšovat podíl jejich recyklace,		
• vypracovat jednotný systém evidence starých ekologických zátěží.		
3.5.3 Aktivity k realizaci		
Krátkodobé, průběžné:		
• vypracovat metodu pro hodnocení rizika starých zátěží (MŽP, MZ, 1999),		
• hodnotit technologické postupy sanace starých zátěží z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí (MŽP, MZ),		
• provádět rekultivace skládek odpadů a území poškozených hornickou činností (MŽP, MPO),		
• provádět systematické analýzy zdravotních účinků, formou epidemiologických studií, v okolí skládek odpadu a zařízení na úpravu a spalování odpadů (MZ),		
• vypracovat programy k redukci kontaminace půdy a vody, které pocházejí z nekontrolovaných skládek odpadů (MŽP, MZe),		
• vytvořit systém pro nakládání s nemocničním odpadem, tj. selektivní sběr, spalování a další zacházení s nebezpečným odpadem ze zdravotnických zařízení (MZ, MŽP),		
Střednědobé:		
• vytvořit ekonomické podmínky pro zhodnocení a využívání odpadů (MŽP, MPO),		
• dořešit problematiku záruk státu za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů (SÚJB, MPO).		

Dlouhodobé:		
vytvářet podmínky pro minimalizaci vzniku odpadů, např. čistší produkce (MŽP, MPO).		
Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století		
Cíl 10: Zdravé a bezpečné životní prostředí		
DO ROKU 2015 ZAJISTIT BEZPEČNĚJŠÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, V NĚMŽ VÝSKYT ZDRAVÍ NEBEZPEČNÝCH LÁTEK NEBUDE PŘESAHOVAT MEZINÁRODNĚ SCHVÁLENÉ NORMY		
Dílčí úkol č. 10.1.		
Snížit expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími, aktivity koordinovat s cíli, stanovenými v Akčním plánu zdraví a životního prostředí ČR		
Aktivity		
10.1.9: Dopracovat registr kontaminovaných zemědělských půd a registr starých ekologických zátěží z hlediska hodnocení zdravotního rizika		
10.1.10: Systematicky hodnotit zdravotní rizika v celém cyklu nakládání s odpady, a to zejména při nakládání s nebezpečnými odpady, a vytvářet podklady pro opatření na minimalizaci zdravotního rizika		
10.1.11: V rámci plánů odpadového hospodářství stanovit cíle minimalizace zdravotního rizika a podmínky z hlediska ochrany veřejného zdraví		

F

Vybrané odvětvové politiky

Koncepce průmyslové politiky 1999	KPOH
podpora výrobních technologií a výrobků příznivých k životnímu prostředí a energeticky úsporné produkce	
Koncepce surovinové politiky 1999	KPOH
využívání průmyslových a separovaných komunálních odpadů	
při recyklaci stavebních materiálů dosáhnout úrovně zemí EU	
Energetická politika 2000	KPOH
uplatnění úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie	
Koncepce resortní politiky Ministerstva zemědělství ČR na období do roku 2010 1999	KPOH
Národní lesnický program (NLP 2003)	KPOH
Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2000 – 2007 2002	KPOH
Střednědobá strategie sektoru dopravy, telekomunikací a pošty 2000	KPOH
snižování emisí škodlivin, hluku, kongescí, odpadů	
Dopravní politika České republiky 1998	KPOH
snižování emisí škodlivin, hluku, kongescí, odpadů	

G

Vybrané průřezové politiky

Strategie regionálního rozvoje ČR 2000	KPOH	
ŽP 1.2.2 Zpracování regionálních koncepcí omezování vzniku, využití a zneškodnění odpadů, zahrnujících opatření na podporu zavádění systémů třídění odpadu a rozvoj sítě středisek pro využívání, resp. zneškodnění odpadů v regionech		
ŽP 1.2.6 Program urychlení odstraňování starých ekologických škod		
ŽP 1.2.7 Programy revitalizace území postižených těžbou nerostných surovin a využití části sanovaných a rekultivovaných území pro nové funkce v krajině		
ŽP 3.1.1 Programy ovlivňování hodnotového systému obyvatel regionu s cílem motivace veřejnosti k šetrnému chování zejména v oblasti racionálního využívání a úspor energií a omezování vzniku, třídění a využívání odpadů		
ŽP 3.2.4 Podpora regionálních programů zavádění environmentálních manažerských systémů (EMAS, EMS), čistší produkce, úspor energií ap. v malých a středních podnicích		

Národní rozvojový plán České republiky na léta 2000–2006 2001	KPOH	
1.6 Rozvoj a zvýšení efektivnosti energetiky a orientace na úspory energie		
4.2 Environmentální výchova a vzdělávání, osvěta, zvýšení účinnosti a vymahatelnosti práva v ochraně životního prostředí		
4.5 Racionální nakládání s odpady a odstraňování starých zátěží půdy z horninového prostředí včetně rekultivace území devastovaných těžbou paliv a surovin		

H

Klíčové vlivy způsobů nakládání s odpady na vybrané složky životního prostředí

Způsoby nakládání s odpady (s příp. odkazem na vybrané nebo jako příklad uvedené způsoby využívání odpadů - „R“ - v příl. č. 3 a způsoby odstraňování odpadů - „D“ - v příl. č. 4 zákona č. 185/2001 Sb.	klima	ovzduší	geologie a geomorfologie	voda	půdy	ekosystémy	krajin	archeologie, historie, kultura	zdraví a pohoda v pracovním prostředí	zdraví a pohoda lidské populace	staré zátěže
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A Sběr, třídění a přeprava odpadů		emise SO ₂ , NO _x , CO a C _x H _x , prach	znečištění podloží v důsledku havárií	znečištění vod včetně mikrobiálního v důsledku havárií	záběr půd, znečištění včetně mikrobiálního v důsledku havárií	znečištění a narušení ekosystémů v důsledku havárií	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny		zdravotní rizika z expozice toxickým látkám, patogenům mikroorganismů, poranění	Hluk, emise z dopravy, riziko expozice škodlivým látkám při havárii	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady
B Materiálové využití odpadů (R2 – R9)		emise, prach		vypouštění odpadních vod znečištěných vod včetně mikrobiálního	záběr půd, kontaminace půd včetně mikrobiálního znečištění	zdravotní rizika z expozice toxickým látkám a patogenům mikroorganismů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny		zdravotní rizika spojená s charakterem způsobu využití odpadu přímá přes expozici z ovzduší, potenciální přes potravní řetězec a vodu		synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady
C Energetické využití odpadů (spalování s využitím energetického obsahu) (R1)	emise skleníkových plynů zejména CO ₂	emise SO ₂ , NO _x , HCl, HF, NMVOC, CO, CO ₂ , N ₂ O, dioxiny, dibenzofurany, těžké kovy	znečištění podloží v důsledku havárií	depozice znečištěných látek z ovzduší	depozice znečištěných látek z ovzduší, záběr půd	znečištění a narušení ekosystémů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny	narušení objektů působením kyselých dešťů	zdravotní rizika z expozice z pracovního prostředí prach, toxické látky	zdravotní rizika spojená především s expozicí dioxinům, dibenzofuranům, těžkým kovům, změna faktoru pohody spojená s obavou ze spalování odpadů	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady
D Úprava odpadů fyzikálními, chemickými a biologickými postupy (R11, R12, D8, D9, D13, D14)	emise skleníkových plynů, zejména CO ₂ , NH ₃ , CH ₄	emise SO ₂ , NO _x , HCl, CH ₄ , HF, NMVOC, CO, CO ₂ , N ₂ O, dioxiny, dibenzofurany, těžké kovy	znečištění podloží v důsledku havárií	vypouštění odpadních vod, depozice znečištěných látek do ovzduší, mikrobiální znečištění	depozice znečištěných látek z ovzduší, záběr půd, mikrobiální znečištění	znečištění a narušení ekosystémů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny		zdravotní rizika spojená s expozicí toxickým organickým látkám, karcinogenům, látkám, toxickým ganismům	zdravotní rizika spojená s expozicí škodlivým látkám a mikroorganismům	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady
E Kompostování odpadů (R10)	emise skleníkových plynů, zejména CO ₂ , NH ₃ , CH ₄	emise NH ₃ , zápachem obtěžujících látek	znečištění podloží v důsledku havárií	eutrofizace, znečištění těžkými kovy, mikrobiální znečištění	eutrofizace, znečištění těžkými kovy, záběr půd, mikrobiální znečištění, znečištění organickými cizorodnými látkami	znečištění a narušení ekosystémů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny	ohrožení archeologických hodnot území, narušení historických a kulturních charakteristik území	zdravotní rizika, přes potravní řetězec toxické kontaminace pracovního prostředí, zápach	zdravotní rizika, přes potravní řetězec toxické kontaminace pracovního prostředí, zápach	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady
F Spalování odpadů bez využití energetického obsahu (D10)	emise skleníkových plynů, zejména CO ₂	emise SO ₂ , NO _x , HCl, HF, NMVOC, CO, CO ₂ , N ₂ O, dioxiny, dibenzofurany, těžké kovy		depozice znečištěných látek z ovzduší	depozice znečištěných látek z ovzduší, záběr půd	znečištění a narušení ekosystémů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny	narušení objektů působením kyselých dešťů	zdravotní rizika z expozice z pracovního prostředí prach, toxické látky	zdravotní rizika spojená především s expozicí dioxinům, dibenzofuranům, těžkým kovům, změna faktoru pohody spojená s obavou ze spalování odpadů	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícím způsobem nakládání s odpady

Způsoby nakládání s odpady (s příp. odkazem na vybrané nebo jako příklad uvedené způsoby využívání odpadů „R“ - v příl. č. 3 a způsoby odstranění odpadů – „D“ – v příl.č. 4 zákona č. 185/2001 Sb.	Způsoby nakládání s odpady (s příp. odkazem na vybrané nebo jako příklad uvedené způsoby využívání odpadů „R“ - v příl. č. 3 a způsoby odstranění odpadů – „D“ – v příl.č. 4 zákona č. 185/2001 Sb.)										
	klima	ovzduší	geologie a geomorfologie	voda	půdy	ekosystémy	krajina	archeologie, historie, kultura	zdraví a pohoda v pracovním prostředí	zdraví a pohoda lidské populace	staré zátěže
G	emise skleníkových plynů, zejména CO ₂ , CH ₄ , NH ₃	emise CH ₄ , NH ₃ , zápach	znečištění podloží v důsledku havárií, změna geomorfologie	znečištění anorganickými i organickými látkami, mikrobiální znečištění	Znečištění anorganickými i organickými látkami, záborů půdy, mikrobiální znečištění	znečištění a narušení ekosystémů	zásah do krajinného rázu, změny ve využití krajiny	ohrožení archeologických hodnot území, narušení historických a kulturních charakteristik území	zdravotní rizika spojená s expozicí toxickým látkám, těžké kovy, prach, zápach	zdravotní rizika, expozice prachu, toxické kovy, zápach, hmyz, potenciální rizika přes kontaminovanou vodu a potravinářský řetězec změna faktoru pohody ze zápachu , dopravy ze skládky, hlučnost	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícími způsoby nakládání s odpady
	Konečné uložení odpadů (D12)		znečištění podloží v důsledku havárií,	znečištění vod v důsledku havárií		znečištění a narušení ekosystémů v důsledku havárií	změny ve využití krajiny		zdravotní rizika z expozice toxickým látkám, prach	zdravotní rizika pouze z potenciální přes ovlivnění faktorů ŽP, změna faktoru pohody spojená s obavou z blízkosti uložení odpadu	synergie a kumulace působení s nově zatěžujícími způsoby nakládání s odpady
H											

I

	Způsoby nakládání s odpady
1	Sběr, třídění a přeprava odpadů Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady soustřeďovány, tříděny a případně přepravovány za účelem jejich předání k dalšímu využití nebo odstranění. Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
2	Materiálové využití odpadů Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady využity k náhradě prvotních surovin nebo k využití látkových vlastností odpadů (především technologie R2 - R9 dle přílohy č.3 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
3	Energetické využití odpadů (spalování s využitím energetického obsahu) Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady využity k získání jejich energetického obsahu nebo jiným způsobem k výrobě energie (především technologie R1 přílohy č.3 zákona č.185/2001 Sb.). Za energetické využití odpadů se spalování považuje pouze tehdy, jestliže a) použitý odpad nepotřebuje po zapálení ke spalování podpůrné palivo a vznikající teplo se použije pro potřebu vlastní nebo dalších osob, nebo b) odpad se použije jako palivo nebo jako přídatné palivo v zařízeních na výrobu energie nebo materiálů. Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
4	Úprava odpadů fyzikálními, chemickými a biologickými postupy Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou řízeně měněny fyzikální, chemické nebo biologické vlastnosti odpadů za účelem jejich lepšího využití, odstraňování nebo pro snížení objemu, případně nebezpečných vlastností (například technologiemi R11, R12, D8, D9, D13, D14 dle příloh č.3 a č.4 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
5	Kompostování odpadů Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady využity k následné aplikaci do půdy, která je přínosem pro zemědělství využitím biologických vlastností odpadů (například technologie R10 dle přílohy č.3 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
6	Spalování odpadů bez využití energetického obsahu Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou vzniklé odpady odstraňovány spalováním na pevnině bez využití jejich energetického obsahu (především technologie D10 přílohy č.4 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
7	Skládkování odpadů Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady trvale a řízeně odstraňovány ukládáním na skládky v úrovni nebo pod úrovní terénu (především technologie D1 přílohy č.4 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...
8	Konečné uložení odpadů Popis: Způsob nakládání, při kterém jsou odpady trvale a řízeně odstraňovány ukládáním do podzemních prostor s úmyslem je tam ponechat, přičemž tyto prostory nejsou zabezpečeny jako skládky odpadů (především technologie D12 přílohy č.4 zákona č.185/2001 Sb.). Stávající stav využívání na území kraje ...; reálný cíl pro rok 2020 je ...

J

Hlediska (A – D) použitá pro hodnocení jednotlivých PROGRAMŮ (A-1 až D-3), byla rozdělena do čtyř základních skupin, a to podle:

- A) Hlediska ekologického
- B) Hlediska sociálního a kulturního
- C) Hlediska technického
- D) Hlediska ekonomického

Navržená volba kritérií vychází zásadně z tezí programu trvale udržitelného rozvoje; váha jednotlivých hledisek při konečném hodnocení (komparaci) programů je tedy v zásadě rovnocenná. Principiálně je třeba volit taková kritéria, která vyjadřují co možná nejobecnější charakteristiku daných programů; nesmí vytvářet skryté či zjevné preferenční prostředí pro některý z posuzovaných programů či jeho segmentů.

Referenční katalog kritérií je účelné doplnit podle specifických potřeb kraje. Specifická kritéria by měla ošetřit:

- Princip předběžné opatrnosti (jako suplující scénář velmi slabého udržitelného rozvoje).
- Vliv na odolnost území proti krizovým situacím.

A	EKOLOGICKÉ HLEDISKO
A-1	Vliv na půdu, horninové prostředí a krajinný ráz
	<i>Legislativně povinné kritérium</i> definuje přímý vliv PROGRAMU na vyvolané změny ve využívání potenciálu zemědělské a lesní půdy a další možnost jeho využívání. Kritérium definuje nároky na zastavěnou plochu a plochu dočasného záboru (vyklizení a plocha stavenišť, zastavěná plocha), na trvalou usurpaci (zábor) zemědělské a lesní půdy (viz ztráta ochranné funkce lesa), změny v půdě a v horninovém prostředí způsobené rozsahem zemních prací, zakládáním a provozem souboru staveb (např. viz geomorfologie – změna reliéfu, topografie a riziko antropogenní eroze, změny hydrogeologických charakteristik, vlivy v důsledku ukládání odpadů, kontaminace škodlivinami, aj.). Zahrnuje hodnocení vlivu na změnu (využití) obhospodářování půdy (např. změna orné půdy na luční nebo pastvinné plochy), s přihlédnutím k bonitě. Zároveň dává prostor pro kladné posouzení příznivého vlivu pro vznik nových biotopů a implicitně zahrnuje posouzení vlivu na změnu či možnost zachování krajinného rázu.
A-2	Vliv na změny hydrologických charakteristik území
	<i>Legislativně povinné kritérium</i> definuje přímý vliv PROGRAMU na vyvolané změny v místním hydrologickém cyklu kvantitativně a kvalitativně. Kritérium vyjadřuje míru pozitivní nebo negativní změny (v tom případě míru rizika ohrožení) jakosti povrchové a podzemní vody, změnu vodního potenciálu krajiny a hydrologických charakteristik (ovlivnění vydatnosti vodního zdroje – např. obohacení nebo ochuzení průtoku a snížení MQ, riziko zvýšení nebo snížení hladiny podzemní vody aj.), vliv na vodní fenomén – změny režimu proudění v korytě nebo změny vodního režimu v území z hlediska vody povrchové i podzemní (vč. efektu dynamické změny teploty, zákalu (turbidity), eutrofizace, apod.). Kumulativním způsobem hodnotí změny bilančního stavu jakosti BSJ a bilančního stavu množství BSM. Implicitně hodnotí zachování směrného zůstatkového průtoku za účelem udržení základních ekologických funkcí vodního toku. Posuzují se nároky na odběry vody (potřeba a spotřeba), změny povrchové a podzemní hladiny vody, produkce odpadní vody včetně rizika rozhodujících ukazatelů znečištění, teploty vody apod.

A-3	Vliv na ovzduší a klima
	<i>Legislativně povinné kritérium</i> definuje přímý vliv PROGRAMU na bodové zdroje znečištění ovzduší, se zřetelem k technologickému procesu produkující znečištění, množství emitovaných znečišťujících látek do ovzduší, způsobu zachycování emisí, vzniku zápachu. Zároveň zohledňuje hledisko udržitelného rozvoje a hrozbu emisí skleníkových plynů.
A-4	Nároky na neobnovitelné energetické a surovinové zdroje
	<i>Legislativně povinné kritérium</i> definuje přímé nároky PROGRAMU na neobnovitelné energetické a surovinové zdroje. Posuzuje se náročnost z hlediska druhu, roční spotřeby, způsobu získávání (např. dovozu) apod.
A-5	Vliv na produkci odpadů
	<i>Legislativně povinné kritérium</i> definuje přímý vliv PROGRAMU na produkci odpadů (nezahrnutých v exhalacích a odpadních vodách). Posuzuje se druh a množství odpadu, technologický proces, způsob nakládání s odpadem apod.
A-6	Vlivy na krajinný ekosystém, faunu, flóru a mokřady
	Kritérium komplexním způsobem definuje ohrožení flóry a fauny a jejich biotopů, popř. očekávanou změnu funkce krajinných složek. tj. např. územní systém ekologické stability ÚSES, zvláště chráněná území z hlediska ochrany přírody, významné krajinné prvky VKP, (viz princip trvale udržitelného rozvoje a ekologické stability území), riziko přímé či nepřímé destrukce a rozvratu ekosystému, účinek střetů s biokoridory a s biocentry, vhodnost lokalizace variant z hlediska velkoplošného vlivu v krajině aj. Kritérium zároveň definuje potenciál lokality pro ochranu biodiverzity na základě přítomnosti nebo vazby na mokřad definovaný na základě Ramsarské úmluvy o mokřadech a specifikovaný Českým ramsarským výborem. <i>Kritérium explicitně požaduje Evropská investiční banka.</i>
A-7	Vlivy na environmentálně citlivé oblasti
	Kritérium vyjadřuje míru rizika ohrožení environmentálně či ekologicky citlivé oblasti. Podkladem je Program NATURA 2000 jako soustava chráněných území, kterou jsou státy EU povinny vytvářet podle směrnice č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin z roku 1992 a směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků z roku 1979. <i>Kritérium explicitně požaduje Evropská investiční banka.</i>
B	SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ HLEDISKO
B-1	Zdravotní, hygienický a psychický vliv na obyvatelstvo
	Kritérium definuje změny zdravotních, hygienických a psychických podmínek v kladném i záporném směru. Vyjadřuje potenciální vliv na obyvatelstvo ve smyslu souhrnného zdravotního rizika a narušení faktorů pohody (např. v návaznosti na kritérium B-2, viditelných intrusí, zápachu, omezeného pohybu aj.).
B-2	Zátěž hlukem, vibracemi a zářením
	Kritérium zohledňuje zátěž okolí nadměrným hlukem, vibracemi a zářením. Vyjadřuje potenciální zátěž okolí nadměrným hlukem (viz vegetativní reakce na intenzitu, frekvenci, kmitočet, periodicitu a dobu trvání aj.), vibrace, elektromagnetické a ionizující záření. Hodnocení je výhradně negativní.
B-3	Vliv na kulturní hodnoty nehmotné povahy
	Kritérium zohledňuje souhrnný dopad na stávající zvyklosti a tradice v zájmovém území, zachování vžitých územních vazeb. Vyjadřuje míru omezení (regulaci) volného přístupu obyvatelstva do území (privatizace, liniová stavba, ochranné pásmo apod.). Zároveň postihuje soubor hledisek historického, vědeckého, kulturního či výchovného významu území, jehož využití v důsledku PROGRAMU bude omezeno.
B-4	Vliv na změnu pracovních příležitostí v oblasti malého a středního podnikání
	Kritérium umožňuje vyjádřit názor, jak realizace PROGRAMU ovlivní vytváření pracovních míst v oblasti malého a středního podnikání.
B-5	Vliv na estetickou hodnotu životního prostředí

	Kritérium vyjadřuje míru úspěšnosti prostorového a estetického začlenění PROGRAMU (díla) do území a krajinného typu (viz princip estetického teoremu a zásady sémantického vnímání), vztah k terénnímu reliéfu, scénickému uspořádání a formě kompozice, architektonickému řešení, dominantnosti v území, apod. Zároveň zohledňuje přírodní předpoklady pro využití území pro rekreaci.
B-6	Zájem a postoje veřejnosti
	Kritérium umožňuje posoudit přijatelnost PROGRAMU podle připomínek veřejnosti, které deklaruje výsledek projednání s orgány státní správy a samosprávy, dotčené části veřejnosti a občanských (ekologických) iniciativ). Vyjadřuje míru významnosti a předpokládaný vliv z pohledu občana. Pozitivní vliv PROGRAMU definuje sociální přínos pro obyvatelstvo. <i>Kritérium explicitně požaduje Evropská investiční banka.</i>
C	TECHNICKÉ HLEDISKO
C-1	Vliv na infrastrukturu a funkční využití území vč. dopravy
	Legislativně povinné kritérium definuje přímé nároky PROGRAMU na dopravu a jinou infrastrukturu. Posuzuje negativní vliv (zátěž) a další vývoj infrastruktury vyvolaný potřebou realizace PROGRAMU. Zároveň zohledňuje potenciální vlivy na antropogenní systémy všeho druhu (historické stavby, obytné zóny apod.) a jiné lidské výtvořky (artefakty).
C-2	Riziko technické náročnosti a proveditelnosti
	Kritérium definuje souhrn dílčích důvodů rizika zpoždění (jako pravděpodobnost [p]) realizace PROGRAMU (např. podmínky výstavby z hlediska morfologie terénu, přístupnosti stavenišť, podmínek zakládání, výkupu pozemků, dodávky technologie ap.), jako kumulativní multiplikátor pravděpodobnosti realizace (1-p).
C-3	Vliv na zvýšení energetické „soběstačnosti“ území
	Kritérium vyjadřuje potenciální vliv PROGRAMU na zvýšení energetické „soběstačnosti“ území.
C-4	Vliv na zvýšení odolnosti území proti krizovým situacím
	Kritérium vyjadřuje vliv na odolnost území proti krizovým situacím.
D	EKONOMICKÉ HLEDISKO
D-1	Investiční náklady
	Kritérium vyjadřuje předpokládané celkové jednorázové investiční náklady a náklady na inženýring, tj. přípravu a zabezpečení výstavby, průzkumy, projektovou dokumentaci, včetně nákladů na odvody za zábor ZPF, LPF, výkup pozemků a na demolice. V celkových nákladech je zahrnuta položka neočekávaných nákladů. Tím toto kritérium definuje investiční náročnost PROGRAMU. <i>Kritérium explicitně požaduje Evropská investiční banka.</i>
D-2	Náklady na provoz, údržbu a opravy
	Kritérium umožňuje vyjádřit názor, jak realizace určitého PROGRAMU ovlivní průměrné roční náklady na provoz, údržbu a opravy posuzovaného systému z hlediska jeho provozovatele (správce).
D-3	Vyvolané náklady na zmírňující a kompenzační opatření
	Kritérium vyjadřuje vyvolané náklady na potenciálně možná kompenzační opatření zmírňující záporné dopady.

K

ŘEŠENÍ SE PROVÁDÍ STANDARDNÍM OPERAČNÍM VÝZKUMEM DETERMINISTICKÉHO SYSTÉMU, POMOCÍ JEDNODUCHÉ MATICOVÉ TABULKY INTERAKCÍ. INCIDENCE A POTENCIÁLNÍ IMPAKT JE DEFINOVÁN POMOCÍ INDIVIDUÁLNĚ ZVOLENÉ VERBÁLNĚ-NUMERICKÉ STUPNICE:

REFERENČNÍ PĚTI-STUPŇOVÁ VERBÁLNĚ NUMERICKÁ STUPNICE

Poznámka:

- Jde o nepřímou závislost ve prospěch kvality ŽP a bezpečnosti podle zásady „čím vyšší – tím horší!“ (jinými slovy počet bodů odpovídá standardnímu školnímu známkování: 1 = nejlepší hodnocení).
- Dva i více PROGRAMů (variant) mohou obdržet stejný počet bodů.

POČET BODŮ: 1

Obecně velmi příznivý dopad – nepříznivý vliv je minimalizován

- Ekologický dopad PROGRAMU je zanedbatelný
- Výskyt škodliviny, produkce odpadů, míra narušení, kontaminace, zátěž a kumulativní impakt je téměř nulový – žádný
- Míra ohrožení fyzického zdraví je nulová – žádná
- Míra narušení pohody obyvatelstva je nulová – žádná
- Míra dopadu na kulturní a duchovní hodnoty je nulová – žádná
- Bilanční stav nároků na vstupy je nejpříznivější (dostupné zdroje převyšují nároky)
- Míra zaměstnanosti je maximální
- Pozitivní zájem veřejnosti o určitý PROGRAM je maximálně možný
- Riziko je téměř nulové – žádné (s instalací technologie vzniká riziko)
- Náklady jsou zanedbatelné
- Potenciální kompenzace jsou maximální (finanční podpora státu je maximální)

POČET BODŮ: 2

- Ekologický dopad PROGRAMU je málo významný
- Výskyt škodliviny, produkce odpadů, míra narušení, kontaminace, zátěž a kumulativní impakt je slabý – neškodný
- Míra ohrožení fyzického zdraví je málo významná
- Míra narušení pohody obyvatelstva je málo významná
- Míra dopadu na kulturní a duchovní hodnoty je málo významná
- Bilanční stav nároků na vstupy je příznivý
- Míra zaměstnanosti je nadprůměrná
- Pozitivní zájem veřejnosti o určitý PROGRAM je nadprůměrný
- Riziko je málo významné
- Náklady jsou málo významné
- Potenciální kompenzace jsou nadprůměrné

POČET BODŮ: 3

- Ekologický dopad PROGRAMU zasluhuje pozornost
- Výskyt škodliviny, produkce odpadů, míra narušení, kontaminace, zátěž a kumulativní impakt je průměrný – na hranici limitu
- Míra ohrožení fyzického zdraví je průměrná
- Míra narušení pohody obyvatelstva je průměrná
- Míra dopadu na kulturní a duchovní hodnoty je průměrná
- Bilanční stav nároků na vstupy je vyrovnaný - průměrný
- Míra zaměstnanosti je průměrná
- Pozitivní zájem veřejnosti o určitý PROGRAM je průměrný
- Riziko je průměrné
- Náklady zasluhují pozornost
- Potenciální kompenzace jsou průměrné

POČET BODŮ: 4

- Ekologický dopad PROGRAMU je významný s možností kompenzačních opatření
- Výskyt škodliviny, produkce odpadů, míra narušení, kontaminace, zátěž a kumulativní impakt je silný – časově nepravidelný, dočasný
- Míra ohrožení fyzického zdraví je přijatelná
- Míra narušení pohody obyvatelstva je přijatelná
- Míra dopadu na kulturní a duchovní hodnoty je přijatelná
- Bilanční stav nároků na vstupy je napjatý
- Míra zaměstnanosti je podprůměrná
- Pozitivní zájem veřejnosti o určitý PROGRAM je podprůměrný
- Riziko je přijatelné
- Náklady jsou vysoké
- Potenciální kompenzace jsou podprůměrné

POČET BODŮ: 5

Obecně velmi nepříznivý dopad – příznivý vliv je minimální

- Ekologický dopad PROGRAMU je negativní bez možnosti kompenzačních opatření
- Výskyt škodliviny, produkce odpadů, míra narušení, kontaminace, zátěž a kumulativní impakt je silný – prostorově neomezený, trvalý
- Míra ohrožení fyzického zdraví je nepřijatelná
- Míra narušení pohody obyvatelstva je nepřijatelná
- Míra dopadu na kulturní a duchovní hodnoty je nepřijatelná
- Bilanční stav nároků na vstupy je výjimečně napjatý
- Míra zaměstnanosti je nejmenší
- Pozitivní zájem veřejnosti o určitý PROGRAM je minimální
- Riziko je nepřijatelné
- Náklady jsou extrémně vysoké
- Potenciální kompenzace jsou nejisté – minimální

L

Hodnocení vlivu KPOH na zdraví

Přístup k hodnocení vlivu na zdraví KPOH vychází z porovnání analytické části současného stavu odpadového hospodářství a návrhu POH v ČR

	populace	pracovníci
Současné nakládání s odpady může přímo či nepřímo ovlivnit zdraví	ANO NE	ANO NE
Současné nakládání s nebezpečnými odpady může přímo či nepřímo ovlivnit zdraví	ANO NE	ANO NE
Současné nakládání s odpady vede ke kontaminaci životního prostředí člověka	ANO NE	ANO NE
Nakládání s odpady v POH může přímo či nepřímo ovlivnit zdraví	ANO NE	ANO NE
Nakládání s nebezpečnými odpady v POH může přímo či nepřímo ovlivnit zdraví	ANO NE	ANO NE
Změní se realizací POH kontaminace životního prostředí člověka?	ANO NE	ANO NE
Změní se realizací POH sociální podmínky člověka?	ANO NE	ANO NE
Změní se realizací POH pracovní podmínky člověka?	ANO NE	ANO NE

Identifikace potencionálního vlivu na zdraví v závislosti na způsobu nakládání s odpady v rámci KPOH

Způsoby nakládání s odpady	Pozitivní vliv na zdraví		Negativní vliv na zdraví		Riziko dopadů na zdraví – je stanoveno (D), je pravděpodobné (P), je spekulativní (S)	
	populace	pracovníci	populace	pracovníci	populace	pracovníci
Předcházení vzniku odpadů						
Využití odpadů						
<i>úprava odpadu za účelem využití</i>						
<i>recyklace</i>						
<i>materiálové využití</i>						
<i>energetické využití</i>						
Odstranění odpadů						
<i>skládování</i>						
<i>spalování</i>						
<i>biologická úprava</i>						

Nakládání s nebezpečnými odpady						

M

Metodika posuzování krajských plánů odpadového hospodářství (SEA KPOH)

Pro vyhodnocení technologických programů a určení jejich preferencí jsou klíčové:

- soubor posuzovaných technologických programů (variant V_i) – **Příloha I**
- soubor neopominutelných hledisek a referenční soubor kritérií (parametrů P_j) pro vyhodnocení posuzovaných technologických programů – **Příloha J**
- verbálně-numerická stupnice individuálně zvolená pro definování Incidence a potenciálního impaktu – **Příloha K**

Pro multikriteriální analýzu definovaných programů je účelné aplikovat vícekriteriální axiomatickou teorii kardinálního užitku MUT (Multiattribute Utility Theory), která vychází z filozofického předpokladu, že souhrnná kvalita životního pro daný územní region je určena podstatnými (kardinálními) vlastnostmi jednotlivých složek ŽP, jejichž kvalitu lze posoudit dostupnými analyticko-diagnostickými ukazateli. Soubor těchto dílčích ukazatelů vytvoří katalog ukazatelů kritérií (znaků), u kterých se hodnoty stanoví exaktně analyticky s využitím vědeckých základů prognostiky, nebo expertním odhadem. Různorodost vlastností však běžně znemožňuje převedení na společné hodnotové měřítko, což naopak umožňuje formalizovaný pracovní postup. V konečném výběru a s ohledem na dosavadní praktické zkušenosti v domácí praxi je vhodné upřednostnit metodu TUKP (Totálního ukazatele kvality prostředí).

Při zpracování multikriteriální analýzy je třeba porovnat výsledky dvou modelů, tj. (a) pro rovnocenný význam kritérií, (b) pro diferencovaný význam – váhu – kritérií, tzv. standardní řešení. Váhy se určují podle běžných formalizovaných metod společným ad hoc týmem zadavatele a řešitele.

Expertní anketu organizuje krajský úřad, nejlépe oddělení regionálního rozvoje (územního plánování), kde jsou soustředěny ostatní krajské koncepce. Po odborné a metodické stránce je anketa vedena zpracovatelem SEA KPOH, který zodpovídá za vyhodnocení a interpretaci výsledků. Konečným cílem expertní ankety je posouzení dopadů a hierarchizace přijatých (navržených) způsobů nakládání s odpady (programů) v rámci kraje, včetně kritické analýzy souladu (odchylek) od Nař. vl. č.197/2003 Sb., plánu odpadového hospodářství ČR, celostátního SEA POH, ostatních koncepcí, atd. Zjištěné odchylky je třeba popsat, potenciální rizika predikovat a žádat zdůvodnění.

Ankety se zúčastňuje široké spektrum dotčené části veřejnosti. Kvantitativně je třeba zpracovat nejméně 35 kvalifikovaných výpovědí, tzn. podle zkušeností se obesílá cca 70 až 100 cíleně vybraných respondentů. Anketa musí být řádně připravena administrativně, tzn. text („Základní pokyny a informace pro vyplnění tabulek“), tabulky, formuláře („Anketní list experta“). Kontakt je neúčinnější formou osobní prezentace zadání, kdy velká část účastníků (brainstorming) vyplní a odevzdá dotazník bezprostředně. Méně účinný je kontakt písemný nebo elektronický (nejistá a malá účast, neúplné či chybné vyplnění anketního listu).

K účasti se na úrovni kraje doporučuje přizvat:

- členy podpůrných orgánů (řídící výbory, pracovní skupiny, poradní grémia apod.) zadavatele (viz bod 4),
- specialisty odborných útvarů Krajského úřadu z úseku auditu, kontroly, financí, živnostenského podnikání, investic, stavebního a územního řízení, evidence a správy majetku, ochrany přírody, aj.
- starosty pověřených obcí,
- členy občanských sdružení a ekologických hnutí,
- představitele subjektů odpadového hospodářství působících na území kraje, odborníky z vysokých škol a výzkumných ústavů.

Cílené spektrum musí zajistit různé odborné specializace, věkové kategorie, stupně vzdělání, pohlaví.

Uvedený postup minimalizuje kontroverzní připomínky při závěrečném veřejném slyšení.

Souhrnné zadání pro multikriteriální rozhodovací analýzu technologických programů (**Příloha I**) podle katalogu kritérií (**Příloha J**) jako výsledek expertní ankety se zpracovává do souhrnné maticové tabulky vstupních údajů

Poznámka: Souhrnné zadání představuje výsledek statistického zpracování obdržených anketních listů experta („*Hodnocení důsledků návrhu KPOH na životní prostředí*“). Při aplikaci deterministického modelu to jsou prosté aritmetické průměry, při aplikaci stochastického modelu jde o pravděpodobnostní hodnoty generované metodou Monte Carlo. Vzor anketního listu je jednoduchá maticová tabulka.

Souhrnné zadání pro multikriteriální analýzu

Maticová tabulka vstupních údajů									
KRITÉRIUM Pj	PROGRAM – VARIANTA Vi								Poznámka
	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	
Ekologické hledisko									
A-1									
A-2									
A-3									
A-4									
A-5									
A-6									
A-7									
Sociální a kulturní hledisko									
B-1									
B-2									
B-3									
B-4									
B-5									
B-6									
Technické hledisko									
C-1									
C-2									
C-3									
C-4									
Ekonomické hledisko									
D-1									
D-2									
D-3									

Výsledek formalizovaného hodnocení různých způsobů (technologických programů) nakládání s odpady za přímé účasti odborné veřejnosti formou expertní ankety je průběžně konzultováno a po konečné úpravě zveřejněno.

N

Principy metody klasifikace zranitelnosti krajiny

- 1) Systém klasifikace zranitelnosti krajiny je koncipován z hlediska:
 - limitů rozvoje území (krajiny) vztažených k ochraně vlastností přírodního a krajinného prostředí, archeologických, historických a kulturních hodnot, dosavadního využívání krajiny, nerostného bohatství, vodních zdrojů a dalších souvisejících aspektů
 - rozvojových rezerv pro rámcově definované rozvojové směry a činnosti hospodářského a společenského využívání krajiny
- 2) Smyslem klasifikace zranitelnosti krajiny je v případě SEA KPOH zejména:
 - posoudit míru zranitelnosti krajiny (z pohledu jednotlivých charakteristik životního prostředí) provedením daného způsobu nakládání s odpady
 - a naopak zvážit míru proveditelnosti daného způsobu nakládání s odpady z hlediska zranitelnosti jednotlivých vlastností krajiny (jednotlivých charakteristik životního prostředí)
- 3) Výchoziskem klasifikace zranitelnosti krajiny jsou dostupné vrstvy geografického informačního systému kraje obsahující v potřebné míře podrobnosti a přesnosti prostorové identifikace:
 - popis stavu krajiny (jednotlivých charakteristik životního prostředí)
 - popis starých ekologických zátěží a dalších omezujících faktorů rozvoje
 - popis stávajících a uplatněním KPOH předpokládaných způsobů nakládání s odpady
- 4) Výchoziskem hodnocení vlivů je principiální postoj SEA týmu k hodnocení vlivů způsobů nakládání s odpady na charakteristiky životního prostředí formulovaný v rámci bodu 13.1 a **Příloha H**.
- 5) Superpozicí příslušných vrstev GIS kraje SEA tým spolu s přizvanými experty vyhodnotí míru zranitelnosti zvolené charakteristiky životního prostředí (např. podzemní vody, kvalita ovzduší, zvláště chráněné části přírody apod.) a míru proveditelnosti vybraného způsobu nakládání s odpady s danou lokalizací (např. rozvoj skládek, spaloven, kompostáren apod.). K vyhodnocení uvedených kategorií využije přiloženou klasifikační stupnici, podle potřeby zjemněnou užitím příkladných kritérií. Výsledné znázornění orientačně vymezí limity a rezervy rozvoje území kraje ve vztahu vybranému způsobu nakládání s odpady.

Číselná, verbální a barevná škála hodnocení vlivů zranitelnosti krajiny a proveditelnosti činností:

stupeň zranitelnosti	popis stupně zranitelnosti	popis barvy	zkratka barvy	název barvy v Excelu	míra proveditelnosti
5	absolutní zranitelnost	červená	Čv	červená	naprostá neproveditelnost
4+ (+1/3)	mimořádná zranitelnost	tmavě fialová	tF	fialová	proveditelnost rozdílně podmíněná
4	mimořádná zranitelnost	středně fialová	sF	růžová	
4- (-1/3)	mimořádná zranitelnost	bledě fialová	bF	levandulová	
3+ (+1/3)	průměrná zranitelnost	tmavě modrá	tM	modrá	
3	průměrná zranitelnost	středně modrá	sM	světle modrá	
3- (-1/3)	průměrná zranitelnost	bledě modrá	bM	nebeská modř	
2+ (+1/3)	bezvýznamná zranitelnost	tmavě zelená	tZ	zelená	
2	bezvýznamná zranitelnost	středně zelená	sZ	žlutozelená	
2- (-1/3)	bezvýznamná zranitelnost	bledě zelená	bZ	jasně zelená	
1	nezranitelnost	žlutá	Žl	žlutá	plná proveditelnost
0	irelevance vlivu	šedá	Šd	šedá 25%	proveditelnost mimo diskusi
?	neznalost vlivu	oranžová	Or	světle oranžová	proveditelnost nelze hodnotit

H		Příkladná kritéria pro podrobnější hodnocení způsobů nakládání s odpady (dále jako činností)	návrh posunu v hodnocení
H 0	H0/-	nová činnost neznamená zásadní změnu v porovnání s dosavadní činností ani nevyžaduje plošný zábor	- 1/3
	H0/o	nová činnost je odlišná od dosavadní činností, nevyžaduje však nový plošný zábor	0
	H0/+	zcela nová činnost s požadavkem na plošný zábor (typ stavby a technologie „na zelené louce“)	+ 1/3
H 1	H1/-	bezvýznamný rozsah činnosti nebo nízká intenzita provozu	- 1/3
	H1/o	obvyklý rozsah činnosti nebo střední intenzita provozu	0
	H1/+	mimořádný rozsah činnosti nebo vysoká intenzita provozu	+ 1/3
H 2	H2/-	izolovaná činnost, bez kumulace s dalšími činnostmi	- 1/3
	H2/o	příjemná míra kumulace s dalšími činnostmi	0
	H2/+	výrazná kumulace s dalšími činnostmi	+ 1/3
H 3	H3/-	bez nároků na přírodní zdroje (např. vodu, energii apod.)	- 1/3
	H3/o	běžné nároky na přírodní zdroje (např. vodu, energii apod.)	0
	H3/+	extrémně vysoké nároky na přírodní zdroje (např. vodu, energii apod.)	+ 1/3

H 4	H4/-	bez emisí toxických látek, produkce odpadů, příp. bez působení jiných rušivých účinků (např. na biotu, přírodní zdroje, ekologickou a sociální únosnost) v krajině	- 1/3
	H4/o	příjemná míra emisí toxických látek (např. v prostředí „snadno naředitelná“), produkce odpadů, příp. bez působení jiných rušivých účinků (např. na biotu, přírodní zdroje, ekologickou a sociální únosnost) v krajině	0
	H4/+	extrémně vysoké emise toxických látek, produkce odpadů, příp. mimořádná míra působení jiných rušivých účinků (např. na biotu, přírodní zdroje, ekologickou a sociální únosnost) v krajině	+ 1/3
H 5	H5/-	BAT („best available technology“ – rozumně nejlepší ze způsobů realizace činnosti ve světě dostupný)	- 1/3
	H5/o	soudobý standard v realizaci dané činnosti	0
	H5/+	zastaralé způsoby realizace dané činnosti (technologie, typu stavby, způsobu hospodaření apod.)	+ 1/3
H 6	H6/-	činnost s mimořádnou mírou eliminace možnosti vzniku havarijních stavů	- 1/3
	H6/o	činnost se nevymyká z průměru havarijního rizika podobných typů činností	0
	H6/+	činnost s mimořádnou mírou rizika vzniku havarijních stavů	+1/3
H 7	H7/-	činnost se zanedbatelnými riziky ohrožení zdraví lidské populace	- 1/3
	H7/o	riziko ohrožení zdraví lidské populace danou činností odpovídá běžnému standardu	0
	H7/+	činnost s mimořádně vážnými riziky ohrožení zdraví lidské populace	+1/3
H 8	H8/-	významný přínos k zaměstnanosti v regionu, resp. jeho sociálního oživení	- 1/3
	H8/o	bez souvislosti s mírou zaměstnanosti v regionu, resp. s jeho sociálním oživením	0
	H8/+	významné ohrožení zaměstnanosti v regionu, resp. příspěvek k sociálnímu umrtvení regionu	+1/3

V	Příkladná kritéria pro podrobnější rozlišení charakteristik životního prostředí (dále jako vlastností krajiny)		návrh posunu v hodnocení
V 1	V1/-	výrazně pozitivní přínos k současnému způsobem využívání krajiny	- 1/3
	V1/o	bez kolize se současným způsobem využívání krajiny	0
	V1/+	výrazně negativní rozpor se současným způsobem využívání krajiny	+ 1/3
V 2	V2/-	relativní četnost, kvalita a/nebo regenerační schopnost vlastností krajiny jsou významně obohaceny	- 1/3
	V2/o	relativní četnost, kvalita a/nebo regenerační schopnost vlastností krajiny nejsou podstatné	0
	V2/+	relativní četnost, kvalita a/nebo regenerační schopnost vlastností krajiny jsou zásadně ohroženy	+ 1/3
V 3	V3/-	velká odolnost vlastností krajiny	- 1/3
	V3/o	běžná citlivost vlastností krajiny	0
	V3/+	velká citlivost vlastností krajiny	+ 1/3
V 4	V4/-	dotčené území je z hlediska relevantních limitů znečištění nebo poškození vlastností krajiny mimořádně kvalitní	- 1/3
	V4/o	relevantní limity znečištění nebo poškození jsou v dotčeném území mírně překročeny, resp. nejsou překročeny	0
	V4/+	dotčené území je z hlediska relevantních limitů znečištění nebo poškození vlastností krajiny mimořádně narušeno	+ 1/3
V 5	V5/-	zdravotní stav lidské populace v dotčeném území je mimořádně dobrý	- 1/3
	V5/o	zdravotní stav lidské populace v dotčeném území odpovídá celostátnímu průměru	0
	V5/+	zdravotní stav lidské populace v dotčeném území je mimořádně špatný	+ 1/3

X		Příkladná kritéria pro hodnocení vlivů způsobů nakládání s odpady na charakteristiky životního prostředí	návrh posunu v hodnocení
X 1	X1/-	bezvýznamný rozsah vlivu (geografickou rozlohou, počtem dotčeného obyvatelstva)	- 1/3
	X1/o	rozsah vlivu není podstatný	0
	X1/+	mimořádný rozsah vlivu (geografickou rozlohou, počtem dotčeného obyvatelstva)	+ 1/3
X 2	X2/-	velmi podstatně pozitivní přeshraniční charakter vlivu	- 1/3
	X2/o	nepodstatný přeshraniční charakter vlivu	0
	X2/+	velmi podstatně negativní přeshraniční charakter vlivu	+ 1/3
X 3	X3/-	velikost, příp. komplexnost vlivu jsou mizivého významu	- 1/3
	X3/o	standardní míra vlivu	0
	X3/+	vliv je mimořádný svou velikostí rozsahem a svou komplexností	+ 1/3
X 4	X4/-	existuje malá pravděpodobnost, že působení vlivu nastane	- 1/3
	X4/o	pravděpodobnost, že působení vlivu nastane, je v mezích očekávání	0
	X4/+	vysoká pravděpodobnost, že působení vlivu nastane	+ 1/3
X 5	X 5/-	doba trvání vlivu, jeho četnost a/nebo jeho vratnost jeho pozitivní působení velmi podstatně umocňují	- 1/3
	X5/o	doba trvání vlivu, jeho četnost a/nebo jeho vratnost nejsou z hlediska působení vlivu podstatné	0
	X5/+	doba trvání vlivu, jeho četnost a/nebo jeho vratnost jeho negativní působení velmi podstatně umocňují	+ 1/3
X 6	X 6/-	vliv na zdravotní stav dotčené lidské populace je bezvýznamný, příp. pozitivní	- 1/3
	X6/o	vliv na zdravotní stav dotčené lidské populace je irelevantní	0
	X6/+	vliv na zdravotní stav dotčené lidské populace je mimořádně významný	+ 1/3

O

Cíle vybraných regionálních koncepcí (příklady)	Soulad s relevantními cíli K POH	
	Z	S
Strategie rozvoje kraje cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Územní plán VÚC kraje cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Koncepce ochrany ovzduší v kraji cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Územně energetická koncepce kraje cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Surovinová koncepce kraje cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty v kraji cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		
Další programové dokumenty rozvoje kraje cíl 1 cíl 2 cíl 3 cíl x		

P

P		Ekologické hledisko								Sociální a kulturní hledisko						Technické hledisko					Ekonomické hledisko		
		A-1	A-2	A-3	A-4	A-5	A-6	A-7	B-1	B-2	B-3	B-4	B-5	B-6	C-1	C-2	C-3	C-4	D-1	D-2	D-3		
	Cíle závazné části KPOH, příp. opatření směrné části a části managementu																						
1	předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností																						
2	nakládání s komunálními odpady																						
3	nakládání s nebezpečnými odpady																						
4	nakládání s vybranými odpady (zejména jejich skládování a spalování)																						
5	vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady																						
6	podíl recyklovaných odpadů																						
7	podíl odpadů ukládaných na skládku																						

R

Kritéria pro výběr projektů ve sféře odpadového hospodářství navazujících na KPOH z hlediska vlivu těchto projektů (EIA) na životní prostředí

Z hlediska platné právní úpravy (zákon č. 100/2001 Sb.) je posouzení vlivů na životní prostředí (proces EIA) požadováno obligatorně u všech kategorií zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (v připravované novele uvedeného zákona upřesněna kapacita těchto zařízení nad 1000t/rok) a dále u všech zařízení pro nakládání s ostatními odpady s kapacitou nad 30 000 t/rok. Fakultativně (na základě závěrů zjišťovacího zařízení) je posouzení vlivů na životní prostředí požadováno v kategorii zařízení pro nakládání s ostatními odpady s kapacitou 1000 až 30 000 t/rok a u zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady s kapacitou od 100 do 1000 t/rok.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění zákona č. 521/2002 Sb. (proces IPPC) řadí k obligatorním kategoriím při nakládání s odpady

- zařízení na odstraňování nebo využívání nebezpečného odpadu a zařízení k nakládání s odpadními oleji, vždy o kapacitě větší než 10 t denně
- zařízení na spalování komunálního odpadu o kapacitě větší než 3 t za hodinu
- zařízení na zneškodňování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný odpad o kapacitě větší než 50 t denně
- skládky, které přijímají více než 10 t denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t, s výjimkou skládek inertního odpadu.

Znamená to, že všechny výše uvedené kategorie budou v procesu EIA nebo v procesu IPPC s patřičnou pozorností posuzovány a sledovány vždy.

Na rozdíl od taxativně vymezených **kategorií** zahrnutých v seznamech příloh zákonů k EIA nebo IPPC proceduře, krajské plány odpadového hospodářství (KPOH) a posouzení jejich vlivů na životní prostředí (SEA KPOH) jsou navíc východisky pro uplatnění pružnějších a operativnějších **kritérií** pro uvážení environmentálních souvislostí právě těch konkrétních projektů ve sféře odpadového hospodářství, jejichž provedením by se měly rozvojové směry vytknuté krajským programovým dokumentem naplňovat. Mnohé z těchto nových záměrů budou reálné jen za cenu finanční spoluúčasti z fondů Evropské unie, a proto budou jejich nositelé muset přesvědčivě dokázat jejich přínos pro životní prostředí po celé ose rozhodovacího procesu – od úrovně strategických úvah (nadnárodní, národní, regionální) až po úroveň realizačních kroků a provozních postupů.

K zásadním kritériím pro výběr projektů naplňujících KPOH náleží:

- soulady a rozpory (resp. irelevance) při porovnávání cílů na koncepční a projekční úrovni (KC 1 – 5)
- přínosy a ohrožení (resp. irelevance) při hodnocení charakteru vlivů provedení předkládaného projektu na životní prostředí (KV 1 – 10)

číslo kritéria	formulace kritéria	komentáře k uplatnění kritéria u předkládaného projektu		
		soulady	rozpory	irelevance
KC - 1	jak vyznívá Posouzením zhodnocené porovnání cílů KPOH s cíli POH ČR a s cíli environmentálních, odvětvových a průřezových politik na regionální, národní a nadnárodní úrovni s předkládaným projektem?			
KC - 2	jak vyznívá z Posouzení vyplývající zhodnocení vlivů uplatnění KPOH na charakteristiky životního prostředí provedením předkládaného projektu významně dotčené? (např. hydrologické, ekosystémové, sociální charakteristiky v případě záměru typu skládka, charakteristiky typu šíření škodlivin v ovzduší a zdravotní stav populace u záměru typu spalovna, charakteristiky typu dopravní infrastruktura nebo psychologická pohoda obyvatel u většího záměru velkého rozsahu apod.)			
KC - 3	jaký je vztah KPOH a příslušného Realizačního programu z hlediska předkládaného projektu?			
KC - 4	má předkládaný projekt podstatné mezikrajské nebo mezinárodní souvislosti, včetně těch, které zmiňuje KPOH?			
KC - 5	vyplývaly ze zveřejnění KPOH a SEA KPOH a z reakcí veřejnosti na tyto dokumenty podstatné skutečnosti pro provedení předkládaného projektu?			

číslo kritéria	formulace kritéria	komentáře k uplatnění kritéria u předkládaného projektu		
		přínosy	ohrožení	irelevance
KV - 1	pravděpodobnost, doba trvání, četnost a vratnost vlivu provedení předkládaného projektu na životní prostředí			
KV - 1	kumulativní a synergetická povaha vlivu provedení předkládaného projektu na životní prostředí			
KV - 2	přeshraniční povaha vlivu provedení předkládaného projektu na životní prostředí			
KV - 3	rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení předkládaného projektu na životní prostředí (např. při přírodních katastrofách, haváriích)			
KV - 4	závažnost a rozsah vlivu provedení předkládaného projektu na počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen			
KV - 5	důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být provedením předkládaného projektu zasažena, s ohledem na zvláštní přírodní charakteristiky			
KV - 6	důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být provedením předkládaného projektu zasažena, s ohledem na kulturní dědictví			
KV - 7	důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být provedením předkládaného projektu zasažena, s ohledem na hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace			
KV - 8	důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být provedením předkládaného projektu zasažena, s ohledem na překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot			
KV - 9	důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být provedením předkládaného projektu zasažena, s ohledem na kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání			
KV - 10	dopad provedení předkládaného projektu na oblasti nebo krajiny s uznávaným statutem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni			